

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA

Finance a řízení

VYUŽITÍ AI V ÚČETNICTVÍ A JEJÍ DOPAD NA
PODNIKOVÉ PROCESY

Bakalářská práce

Autor práce: Matěj Železný

Vedoucí práce: Ing. Kateřina Berková, Ph.D.

Jihlava 2026

Vysoká škola polytechnická Jihlava

Tolstého 16, 586 01 Jihlava

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: **Matěj Železný**
Studijní program: Finance a řízení
Garant studijního programu: Ing. Jakub Dostál, Ph.D.

Název práce: **Využití AI v účetnictví a její dopad na podnikové procesy**

Vedoucí práce: Ing. Kateřina Berková, Ph.D.

Cíl práce: Cílem bakalářské práce je analyzovat využití umělé inteligence v účetnictví a zhodnotit její dopad na podnikové procesy. Práce se zaměří na možnosti automatizace účetních úkonů, zvýšení efektivity práce účetních oddělení a využití nástrojů umělé inteligence pro analýzu finančních dat. Praktickou část bude tvořit dotazníkové šetření mezi vybranými firmami, jehož cílem je zjistit míru využívání technologií umělé inteligence v účetní praxi, identifikovat nejčastější způsoby jejich aplikace a zmapovat postoje účetních pracovníků k těmto nástrojům. Na základě získaných výsledků bude možné posoudit úroveň implementace AI v účetnictví na úrovni analyzovaných firem a identifikovat překážky a příležitosti pro její další rozvoj.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá využitím umělé inteligence a jejím dopadem na podnikové procesy. Cílem této bakalářské práce je zanalyzovat rozsah využití umělé inteligence v organizacích a zhodnotit její dopady na podnikové procesy. Dále identifikovat přínosy a překážky či bariéry, které jsou součástí využívání umělé inteligence. V teoretickém rámci této práce budou vysvětleny a uvedeny důležité pojmy a oblasti včetně jejich charakteristik. Teoretický rámec této práce slouží pro získání komplexního přehledu a bližšímu porozumění nad danou problematikou. Praktickou část budou tvořit dva výzkumy – kvantitativní a kvalitativní výzkum. Výsledky těchto výzkumů budou podrobně analyzovány a následně interpretovány prostřednictvím grafů a tabulek. Výstupem této práce bude získání aktuálního přehledu v rámci využívání nástroje AI, ale také tato práce může sloužit jako prostředek pro oddělení managementu a ostatní subjekty, kterých se tato problematika týká.

Klíčová slova

Umělá inteligence; digitalizace; automatizace; účetnictví; zpracování dat; dopad na podnikové procesy

Abstract

This bachelor thesis examines the use of artificial intelligence and its impact on business processes. The objective of the thesis is to analyze the extent of artificial intelligence utilization within organizations and to evaluate its effects on business processes. Furthermore, it identifies the benefits and barriers associated with the implementation of artificial intelligence. Within the theoretical framework, key concepts and relevant areas are defined, including their main characteristics. This section provides a comprehensive overview and deeper understanding of the subject matter. The practical part consists of two research studies – quantitative and qualitative. The findings are analyzed in detail and subsequently interpreted through charts and tables. The final output of this thesis provides an up-to-date overview of AI tool utilization and serves as a resource for management departments and other relevant stakeholders.

Keywords

Artificial Intelligence; digitalization; automation; accounting; data processing; impact on business processes

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval/a jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v platném znění, dále též „AZ“).

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje **AZ**, zejména § 60 (školní dílo).

Podle § 47b zákona o vysokých školách souhlasím se zveřejněním své práce podle Směrnice pro vedení, vypracování a zveřejňování závěrečných prací na VŠPJ, a to bez ohledu na výsledek obhajoby.

Beru na vědomí, že VŠPJ má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědom/a toho, že užití své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠPJ, která má právo ode mě požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených vysokou školou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše), z výdělku dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence.

V Jihlavě dne 21. dubna 2026

.....

Podpis studenta

Poděkování

Srdečně bych tímto způsobem chtěl poděkovat paní Ing. Kateřině Berkové, Ph.D., které patří největší poděkování. Její cenné rady, náměty a veškerá doporučení byly významným přínosem pro sepsání a dokončení této závěrečné práce.

Další poděkování patří mým nejbližším, rodině, přátelům a kolegům, kteří mě podporovali a byli tu pro mě po celý průběh mého studia na VŠPJ.

Obsah

Seznam obrázků.....	8
Seznam tabulek	9
Seznam zkratk.....	10
Úvod	12
1 Teoretická část	14
1.1 Umělá inteligence (AI)	14
1.2 Aplikace moderních technologií	18
2 Účetnictví a podnikové procesy v období digitalizace.....	21
2.1 Operativní procesy ve finančním účetnictví	21
2.2 Manažerské účetnictví.....	21
2.3 Audit	22
2.4 Analýza trendů v účetnictví	22
2.5 Digitalizace a automatizace v účetnictví.....	23
3 Aplikace AI v moderním účetnictví	25
3.1 Automatizace a zefektivnění rutinních úloh.....	25
4 Dopady implementace AI na podnikové procesy a lidské zdroje, etické záležitosti a regulace v účetnictví.....	28
4.1 Dopad AI na podnikové procesy	28
4.2 Dopad AI na lidské zdroje	28
4.3 Etické otázky	29
4.4 Regulace a právní rámce.....	29
5 Výzkumné šetření.....	30
5.1 Cíl výzkumu	30
5.2 Výzkumné otázky	30
5.3 Metoda sběru a zpracování dat	31
5.4 Účastníci výzkumu	32
5.5 Výsledky kvantitativního výzkumu	36
5.6 Výsledky kvalitativního výzkumu	47
5.7 Shrnutí a zodpovězení na výzkumné otázky.....	51
5.8 Diskuse.....	52
6 Doporučení	54
6.1 Doporučení pro management	54
6.2 Doporučení pro účetní.....	55
6.3 Doporučení v oblasti kontroly a bezpečnosti	55
Závěr	57
Seznam použité literatury	59
Přílohy.....	65
Příloha A. Komplexní znění dotazníku.....	65
Příloha B. Znění otázek pro účely kvalitativního výzkumu	70
Příloha C. Odpovědi účastníků na otázku č. 3 z dotazníkového šetření.....	71
Příloha D. Odpovědi účastníků na otázku č. 11 z dotazníkového šetření	72
Příloha E. Odpovědi účastníků na otázku č. 12 z dotazníkového šetření.....	73

Příloha F. Odpovědi respondentů na kladené otázky týkající se rozhovoru nad danou problematikou..... 74

Seznam obrázků

Obrázek 1. Procesní kroky strojového učení.....	19
Obrázek 2. Graf ukazující hlavní přínosy AI v oblasti finančního reportingu	27

Seznam tabulek

Tabulka 1. Rozdíly tradičního a automatizujícího procesu reportingu	26
Tabulka 2. Využívané AI nástroje v praxi.....	37
Tabulka 3. Přínosy v rámci využívání nástrojů AI	38
Tabulka 4. Tvrzení, která by mohla podpořit implementaci AI v účetnictví	45
Tabulka 5. Možná tvrzení či případné připomínky ze strany respondentů na danou problematiku	46

Seznam zkratek

ACCA	Association of Chartered Certified Accountants
AGI	Umělá obecná inteligence (anglicky: Artificial General Intelligence)
AI	Umělá inteligence (anglicky: Artificial Intelligence)
API	Application Programming Interface
CEO	Chief Executive Officer
CLAIRE	Přední evropská organizace pro umělou inteligenci (anglicky: Confederation of Laboratories for Artificial Intelligence Research in Europe)
ČR	Česká republika
ČSN	Česká státní norma
ČVUT	České vysoké učení technické v Praze
ERP	Enterprise Resource Planning
EU	Evropská unie
GPT	Generative Pretrained Transformer
HITL	Human in the loop
HR	Lidské zdroje (anglicky: Human Resources)
IBM	Americká mezinárodní technologická společnost (anglicky: International Business Machines Corporation)
IFRS	International Financial Reporting Standards
IS	Informační systém
IT	Informační technologie (anglicky: Information technology)
KPMG	Klynveld Peat Marwick Goerdeler
NLP	Natural Language Processing
OCR	Optical Character Recognition
PDF	Portable Document Format
QR	Automatizovaný sběr dat (anglicky: Quick Response)
RPA	Robotická automatizace procesů (anglicky: Robotic Process Automation)
SW	Software
UI	User Interface
US GAAP	United States Generally Accepted Accounting Principles

VŠPJ	Vysoká škola polytechnická Jihlava
VŠSE	Vysoká škola strojní a elektrotechnická v Plzni
WFLOW	Cloudová platforma pro digitalizaci a automatizaci oběhu dokumentů (například schvalování faktur)

Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou v oblasti využití umělé inteligence v účetnictví a s ní související dopad na podnikové procesy napříč různým typům organizací. Důvod, proč je zvoleno právě toto téma, je aktuálnost problematiky, ale i chtíč ve smyslu porozumění a zjištění, jak si stojíme u nás na území ČR s ohledem na využívání umělé inteligence v oblasti účetnictví. Dalším důvodem zvolení tohoto tématu hraje roli i osobní motivace, která vede k tomu, abych získal komplexnější přehled z pohledu připravenosti na budoucnost v rámci pracovního rámce v účetním prostředí v praxi.

Z pohledu aktuálnosti je toto téma velmi klíčové pro řadu firem, které působí v oblasti účetnictví a nejen v tomto specifickém odvětví, ale pro všechny typy odvětví, ve kterých firmy působí na trhu. Umělá inteligence je odvětví, jejíž vývoj se neustále vyvíjí a dochází tak ke zlepšení jejich výstupů. Samotný vývoj umělé inteligence je velmi důležitý, zejména pro každého uživatele, který již pracuje s nástrojem či nástroji umělé inteligence, nebo pro řadu uživatelů, kteří plánují zavedení těchto nástrojů do svých procesů uvnitř organizace.

Cílem této bakalářské práce je analyzovat využití umělé inteligence v účetnictví a zhodnocení dopadu, které s sebou přináší její samotná implementace. Práce se zaměří na možnosti automatizace účetních úkonů, zvýšení efektivity práce účetních oddělení a na využívání nástrojů umělé inteligence pro analýzu finančních dat. Cílem práce bude rovněž zjistit v jaké míře využívají firmy moderní technologie umělé inteligence v praxi.

Nezbytnou součástí této bakalářské práce bude tvořit teoretický a praktický rámec.

V teoretické části je stručně nastíněna a vymezena oblast umělé inteligence (definice, vývoj, historie a současné trendy). Dále v práci jsou uvedené další pojmy a oblasti, kterých se problematika týká a tvoří tak část účetnictví.

Praktickou část bakalářské práce tvoří jednotlivé příslušné kapitoly. Začíná na kapitole č. 5: Výzkumné šetření, která se skládá z více podkapitol, ve kterých je sepsané vše podstatné. Pro naplnění stanoveného cíle této bakalářské práce bude zvolen jak kvantitativní výzkum, tak i kvalitativní výzkum. Pro účely kvantitativního výzkumu bude zvolena metoda dotazování a využít bude dotazník jakožto výzkumný nástroj pro sběr dat. V kvalitativním výzkumu pak bude využita metoda řízeného pohovoru s vybranými vhodnými respondenty, kteří mají dlouholetou praxi v tomto odvětví a svojí funkci vykonávají doposud. Díky využitým metodám a nástrojům, budou získaná data prostřednictvím dotazníku analyzována v kapitole Výsledky kvantitativního výzkumu a prostřednictvím řízeného rozhovoru v kapitole Výsledky kvalitativního výzkumu. Navzdory těmto skutečnostem bude dílčím cílem zjistit míru využívání technologií umělé inteligence v praxi, určit nejčastější způsoby využívání těchto technologií, zhodnotit úroveň implementace umělé inteligence v odvětví účetnictví a v poslední řadě stanovení bariér a příležitostí, jež jsou součástí vývoje umělé inteligence. Následně v kapitole Shrnutí a zodpovězení na výzkumné otázky dojde ke stručnému shrnutí těchto výsledků z výzkumů a rovněž i ke stručnému zodpovězení na jednotlivé položené výzkumné otázky. V poslední fázi bude nezbytnou součástí i doporučení, ve kterém budou sepsána a navržena jednotlivá konkrétní doporučení pro jednotlivá oddělení.

Přínos vyplývající z této práce bude určen především firmám, podnikatelům a všem subjektům, kteří jsou, nebo v budoucnosti budou ve styku s moderními technologiemi, především nástroji umělé inteligence.

1 Teoretická část

Cíl teoretické části spočívá v představení nezbytných a klíčových pojmů, které tvoří komplexní rámec za účelem pochopení dané problematiky umělé inteligence a nástrojů moderních technologií. Prvotně je zmíněn historický kontext umělé inteligence včetně aktuálních trendů až po vysvětlení klíčových pilířů, které souvisí s dosavadní digitalizací, a to od počítačového vidění, až po robotickou automatizaci procesů. Tato část poskytuje základ pro praktickou část práce a poskytuje interpretaci získaných dat či informací.

1.1 Umělá inteligence (AI)

Umělá inteligence (AI), povědomá rovněž jako poznávací (odborně kognitivní) technologie nebo kognitivní výpočetní technika, představuje specifickou a širokou kategorii, jejíž ne všechny aspekty jsou relevantní pro účetnictví (Kokina a Davenport, 2017).

AI čím dál častěji hraje postupem času významnou roli, a to zejména v manažerských vědách, ale také i v operačním výzkumu. Velmi brzy podle slov výzkumníků, budou inteligentní stroje zvládat a překonávat lidské kompetence. Obecně je známo, že inteligentní stroje a software, které plní funkce myšlení, integrování, ovládání, shromažďování informací a rozpoznávání objektů, jsou povědomé pod dnešním velmi populárním pojmem umělá inteligence (Abbas a Hussain, 2021).

V roce 1956, významný americký kognitivní vědec, John McCarthy, přišel s tímto termínem, aby na základě tohoto termínu definoval zcela nový obor informatiky, jehož cílem je dosáhnout toho, aby stroje jednali jako lidé (Abbas a Hussain, 2021).

Úroveň umělé inteligence se nachází v takovém stavu, který umožňuje přinášet v současnosti reálné výhody a ty mohou být následně využívány v jednotlivých typech aplikacích. Zásadními či klíčovými oblastmi, které tvoří jakousi strukturu umělé inteligence, jsou: expertní systémy, zpracování přirozeného jazyka, porozumění řeči, robotika (včetně sensorických systémů), počítačové vidění a rozpoznávání scén, inteligentní počítačově podporovaná výuka a neuronové výpočty. Expertní systémy, které představují jednu ze zásadních domén umělé inteligence, jsou nově rozvíjející se technologie, které plní klíčovou roli, kterou je role ovlivňování, a to několika oborů (Abbas a Hussain, 2021).

1.1.1 Umělá obecná inteligence

Umělá obecná inteligence (AGI) známá jako inteligence stroje dokáže plnit funkce, kterými jsou porozumění a schopnost zvládnout naučit se kterýkoli intelektuální úkol, který zvládá a vykonává člověk.

Můžeme rozlišovat 2 typy AGI, silnou AGI a slabou AGI. Silnou AGI můžeme aplikovat v praxi, například: využívání určitého typu softwaru k plnění jednotlivých zadaných úkolů (které spočívají v řešení určitého problému) nebo využívání daného softwaru v rámci studia apod.

Oproti silné AGI, se slabá AGI zaměřuje na vykonávání jednotlivé, specifické i kognitivní lidské schopnosti, nikoliv ne na vykonávání komplexní řady lidských kognitivních činností/schopností (Mikelsten, Teigens a Skalfist, 2020).

1.1.2 Základní vymezení umělé inteligence (AI)

Pojem umělá inteligence (AI) představuje významné a stále rozvíjející se odvětví. V posledních deseti letech nastal obrovský posun vývoje AI. Lidská dovednost či schopnost myšlení, vnímání a učení, představuje od prvotního vývoje AI zásadní cíl, kterého by chtěla, respektive chce dosáhnout v následujících letech, zejména v oblasti replikace lidských schopností. Definovat umělou inteligenci bychom mohli jako oblast, která je nezbytnou součástí informatiky, zaměřující se na tvorbu takových počítačových systémů, které budou spolehlivým způsobem vykonávat úkony, mezi které patří:

- rozpoznávání řeči
- vizuální vnímání
- rozhodování
- jazykovou komunikaci

Již zmíněné schopnosti, které jsou uvedené v odrážkách, vyžadují z všeobecného hlediska lidskou inteligenci.

Podle Bartoše (2023) umělá inteligence spočívá ve fungování na bázi formulování jednotlivých modelů, které věrně napodobují lidské kognitivní procesy.

Aby došlo k naplnění cíle, hrají zde významnou roli algoritmy strojového učení, bez kterých by to nebylo ani možné. Tento nástroj přináší AI obrovskou výhodu, poněvadž poskytuje jednotlivým systémům AI možnost osvojovat si znalosti získané z dat, a na základě této možnosti pak další příležitost, kterou je zdokonalování se postupem času v této oblasti, a to bez přímého programování (Bartoš, 2023).

Definice, kterou představila Konfederace laboratoří za účelem výzkumu umělé inteligence v Evropě podle CLAIRE (2024, cit. v Mařík a kol., 2024), zní:

„Umělá inteligence zahrnuje algoritmy a systémy, které mohou napodobovat, podporovat nebo překonávat lidské vnímání, jazykové a rozumové procesy, učit se, vyvozovat závěry a předpovídat na základě velkého nebo malého množství dat, napodobovat nebo zlepšovat lidské vnímání, podporovat člověka v diagnostice, plánování, rozvrhování, přidělování zdrojů a rozhodování a fyzicky a intelektuálně spolupracovat s lidmi a jinými systémy umělé inteligence“ (Mařík, Černý a Trčka, 2024).

Podle českého průkopníka umělé inteligence profesora Kotka (1980) můžeme umělou inteligenci chápat jako oblast technických systémů, jejíž soupis znaků spočívá v chování, které vnímá jako klíčovou řeč inteligence.

Definice AI podle Kotka (1980, cit. v Mařík a kol., 2024) zní:

„Umělá inteligence je vlastností člověkem uměle vytvořených systémů vyznačujících se schopností rozpoznávat předměty, jevy a situace, analyzovat vztahy mezi nimi, a tak vytvářet vnitřní modely světa, ve kterém tyto systémy existují, a na tomto základě přijímat účelná rozhodnutí, předvídat důsledky těchto rozhodnutí a objevovat nové zákonitosti mezi různými modely nebo jejich skupinami“ (Mařík, Černý a Trčka, 2024).

1.1.3 Vývoj a historie AI

Dosavadním vývojem, kterou si prošla AI, a to formou cesty od teoretických poznatků až po reálné či funkční aplikace, představuje jakýsi příběh inovací, objevů, ale také i experimentů, díky nimž se vytvořila dosavadní technologická krajina.

Historie AI sahá až do středověku, poněvadž v této době dva významní filozofové toužili po mechanickém výpočetním zařízení, které bude zdatně vykonávat logické úsudky. Z pohledu moderní doby byl termín „umělá inteligence“ prvotně zmíněn v roce 1956 na základě probíhající konferenci v Dartmouthu. Tuto událost můžeme vnímat jako začátek éry AI. Významnými představiteli této konference byli John McCarthy, Marvin Minsky, Claude Shannon a Nathaniel Rochester. Konferenci zorganizoval John McCarthy. Tito hlavní představitelé, které se této konference účastnili, dali podnět pro výzkum AI (Bartoš, 2023).

Historii umělé inteligence můžeme rozčlenit na 2 základní oblasti. První oblastí jsou starověké dějiny, ve kterých je možné identifikovat prvotní pojetí inteligentních strojů a mechanických zařízení v rámci vyhraněné výkonnosti. Druhou oblastí jsou moderní dějiny. Začátek moderních dějin započal po 2. světové válce, a to vývojem náročných počítačových programů, které byly vymezeny pro řešení náročných inteligenčních úloh (Hasan, 2022).

Řada výzkumných pracovníků s ohledem na odlišné obory, ve kterých působili (politologie, psychologie, strojírenství, ekonomie a matematika), už tenkrát ve 40. a 50. letech bádali o příležitosti, na základě které bylo a je zřejmé vytvoření umělého mozku. Z toho vyplývá, že v roce 1956 již samotná oblast výzkumu AI představovala jakýsi základ akademické disciplíny (Mikelsten, Teigens a Skalfist, 2020).

Za hlavního průkopníka, který se zabýval vývojem AI, můžeme považovat amerického advokáta a bývalého senátora Spojených států amerických, jímž byl Joseph McCarthy. Joseph McCarthy je považován za „otce AI a práva“. V době, ve které se podílel na výzkumu vývoje AI, vykonával svoji funkci odborného asistenta na Harvardově univerzitě (Hasan, 2022).

Vývoj AI se nacházel v určitém období ve fázi tzv. „AI zimy“. Důsledkem zpomalení vývoje byl limitující výpočetní výkon, ale především nedostatek finančních prostředků. Navzdory tomuto nelehkému období se uskutečnily významné pokroky, které se týkaly oblastí strojového učení a neuronových sítí. Od počátku 21. století kvůli vyššímu výpočetnímu výkonu a značné dispozici velkých dat, rapidně nastal nárůst spočívající v zájmu o AI. S tímto důsledkem souvisí i to, že se tyto skutečnosti projeví prostřednictvím jejího vývoje a rozšířením praktických aplikací (Bartoš, 2023; Mikelsten, Teigens a Skalfist, 2020).

1.1.4 Historie a aktuálnost AI v České republice

S výzkumem AI v České republice se potýkáme již řadu let, proto výzkum zaujímá dlouholetou tradici. Profesor Zdeněk Kotek, který působil na ČVUT, se podílel na různých projektech či výzkumech, na základě navázání spolupráce se Stanfordskou univerzitou. Během jeho působení byl zřízen pod jeho vedením elektronický model neuronu a rovněž i model jednoduché neuronové sítě. Tato skutečnost nastala v roce 1967 (Mařík, Černý a Trčka, 2024).

Na přelomu 60. a 70. let předchozího století bylo běžné, že docházelo k vytváření modelů neuronové sítě, které sloužily jako nutnost pro rozklíčování jednotlivých objektů v oblasti robotiky, realizaci hlasových pokynů a následně také vizuálního sdělení. Uvedené modely se

odehrávaly na půdě Vysoké školy strojní a elektrotechnické, která sídlí v Plzni (VŠSE), ale rovněž i na ČVUT (konkrétně na katedře řídicí techniky) v Praze. Díky těmto skutečnostem, které se v té době odehrály, došlo k vytvoření zásad přizpůsobení a učení. Tímto započal vývoj, který se zabýval metodami strojového učení. Pro prvotní etapu se jednalo o potřeby v oblasti automatického řízení a robotiky (Mařík, Černý a Trčka, 2024).

Z pohledu aktuálního dění je zřejmý rapidní nárůst AI, a to v oblasti jejího využívání, bez ohledu na to, zda tento nástroj využíváme pro osobní či pracovní účely. Podle odboru digitální ekonomiky a chytré specializace (2025) se užívání AI v České republice značným způsobem přibližuje k evropskému srovnání. Došlo ke zdvojnásobení využívání nástroje AI. Tento nárůst si můžeme zdůvodnit i tím, že Ministerstvo průmyslu a obchodu se podílí na jeho růstu prostřednictvím klíčovými investicemi a novými programy. Za rok 2024 dle aktuálních zpráv nástroj AI užívalo 11,26 % českých společností. Je to tedy mírně pod průměrem Evropské unie, kde využívání nástroje AI představuje 13,48 %. Z již uvedených informací se Česká republika přibližuje evropskému průměru. Nyní se Česká republika nachází na 15. místě mezi členskými státy Evropské unie. Zmíněný trend svědčí v nasazení a ochotě plně využívat moderní technologie, aby docházelo k jejich silnějšímu postavení na trhu a drželi krok s konkurencí.

Není pochyb o tom, že v současné době využívá AI více než 40 % velkých firem, ale viditelný posun se týká středních a malých firem. Závěrem lze podotknout, že podpora financování včetně různých nových programů, jak bylo uvedeno, se vývoj a výzkum AI v České republice bude díky této podpoře posouvat dále a české firmy jsou připravené využívat moderní technologie, aby jejich pozice na trhu byla silnější a drželi krok s konkurencí (Odbor digitální ekonomiky a chytré specializace, 2025).

1.1.5 Současné trendy v AI

Dosavadní trendy v oblasti AI cílí svoji pozornost na to, aby docházelo k dalšímu rozvoji dovedností ve sféře autonomních systémů, vývoje virtuálních asistentů, zlepšování technik týkající se strojového vidění, integraci AI do internetu věcí a podporování právních a etických hledisek, které jsou součástí AI implementace (Bartoš a Černý, 2025).

Podle Bartoše a Černého (2025) moderní termín „umělá inteligence“ bychom neměli chápat jako jakýsi technologický prvek, poněvadž tento termín je zásadní nástroj, při němž dochází, respektive může docházet k zasahování naší společnosti z pohledu firem, ekonomiky, ale především to bude mít velký vliv na naše každodenní životy.

Díky nástroje AI dochází k viditelnému vzestupu v oblasti produktivity pracovníků a v oblasti vytváření hodnot pro společnosti. Společnosti, které působí v dané oblasti a umí plně a efektivně využívat nástroj AI, dosahují až 3x vyššího růstu tržeb. Řada pracovníků, kteří mají dovednosti a znalosti v této oblasti (např. prompt engineering), si polepšili oproti předchozímu roku z 25 % na 56 % na mzdovou složku prémie.

Z pohledu změn ve sféře dovedností a znalostí se jedná o klíčovou záležitost pro všechny zaměstnance, kteří tuto změnu nezbytně potřebují ke svému úspěchu. Z role zaměstnavatele na zaměstnance se dovednosti rapidně mění, a to až o 66 % rychleji. Záleží ovšem na povolání, které je nejvíce vystavené (ohrožené) v souladu s AI (jedná se např. o pozici účetních nebo finančního

analytika). Ba naopak, méně ohrožené povolání vůči AI můžeme považovat profesi fyzioterapeut (PwC, 2025).

Významným trendem je podle Elmaasarawy (2024, str. 81) trend multimodální promptování, jež spočívá v zadávání úloh/pokynů AI na základě pomocí více druhů vstupů najednou (např. text + obrázek + zvuk). Výhoda je taková, že touto formou zde dochází k přirozenější komunikaci a jedná se všeobecně o novější způsob interakce vůči AI. Tento trend změnil styl komunikace, kterým lidé komunikují s AI systémy. Doposud bylo typické zadávat úlohy pouze pomocí jednoho vstupu, kde rovněž byl jeden výstup a týkalo se to především textových vstupů a výstupů.

Rozšiřováním a vývojem AI se stávající termín „modalita“ stává užívanějším termínem, a to díky vývoji technologií AI. Termín modalita můžeme chápat jako formu dle které jsou zadaná data vytvořena. Může se jednat o text, obraz, video nebo také o zvuk.

Propojenost jednotlivých vstupů umožňuje systémům umělé inteligence zpracovávat více typů informací, což vede k vyšší efektivitě a možnosti praktického využití. Můžeme očekávat, že tento trend, respektive tento způsob práce s různými daty bude směřovat ke značné podpoře v oblasti rozvoje přirozené komunikace mezi člověkem a umělou inteligencí (Elmaasarawy, 2024, str. 81).

1.2 Aplikace moderních technologií

V oblasti AI existuje široká řada aplikací moderních technologií, ať už se jedná o nástroje, nebo o metody. Mezi tyto technologie můžeme zařadit například počítačové vidění, strojové učení, zpracování přirozeného jazyka a hluboké učení. Zmíněné moderní technologie zvládají úkony, jimiž jsou automatický sběr a analýza a interpretace dat všelijakého typu. Ať už se jedná o obrazová, textová, nebo dokonce i o nestrukturovaná data. Úkol počítačového vidění spočívá v automaticky získávání informací na základě vizuálních dat. Výzvu, jež můžeme zařadit k zásadním v rámci umělé inteligence, je schopnost, aby stroje porozuměly obrazovým informacím. Z pohledu praktičnosti jich má počítačové vidění širokou řadu v rámci množství praktických aplikací. Například kamerami, které využíváme skoro ve většině odvětví, zejména v průmyslovém odvětví (slouží ke kontrole uvnitř firmy nebo k poskytnutí bezpečí na pracovišti či v domácnosti), až po každodenní záležitosti (načtení QR kódu, rozpoznávání textu nebo také vyhledávání obrázků prostřednictvím telefonu či jiného chytrého zařízení, které zvládne vykonávat tyto požadované operace) (Mařík, Černý a Trčka, 2024).

Podle Deloitte (2018) můžeme definovat strojové učení, že se jedná o vědecký obor, jež je cílený na detekci vzorců v datech a na vytváření systémů, které se následně z nich dokážou učit. Pro tuto oblast je klíčové, abychom bez naší interakce a zapojení formou poznámek apod., ponechali stroje se automaticky učit, a na základě této činnosti je donutit, aby došlo k libovolné operaci, a to díky poskytnutým či získaným dosavadním datům. Výstupem jsou modely, které vychází z matematických a statistických vzorů (Deloitte, 2018; Štětinová, Bernat a Löffler, 2021).

Hluboké učení, jež představuje další technologii, rozšiřuje strojové učení s využitím hlubokých neuronových sítí. Tento nástroj se využívá v případech, kdy jsou dostupná nestrukturovaná data (např. videa, obrázky apod.). V praxi je tato technologie vysoce efektivní, a to v oblasti všeobecných nastaveních. Co se týká zavedení hlubokého učení do praxe, tak ve většině případů se jedná o velmi náročný proces, který spočívá v širokém množství ladění oproti porovnání jiných metod (Gao et al., 2024).

A co se týká i moderní technologie, kterou je zpracování přirozeného jazyka, tak se jedná o obor, který se zabývá učením umělých modelů vůči porozumění lidské řeči včetně jejího zpracování (Deloitte, 2018). Podle Shang a Zhang (2025) můžeme vnímat tuto disciplínu jako velmi klíčovou, vzhledem k současnému rozvoji AI a jejím rostoucím uplatněním v praxi (Shang a Zhang, 2025). V praxi pak jej můžeme tento nástroj využít například pro zpracování nestructurovaných textů, automatické revize a systematické získávání dokumentů, ale také pro vymezení rizikových případů, jež se liší od cílových podmínek (Zhang et al., 2020).

Obrázek 1. Procesní kroky strojového učení

Zdroj.: (Štětinová, Bernat a Löffler, 2021)

1.2.1 Robotická automatizace procesů (RPA)

Co se týká definice ohledně RPA, existuje řada definic a níže si pár uvedeme.

Robotická automatizace procesů (RPA) je podle PwC (2017) součástí inteligentní automatizace procesů (IPA), jež zahrnuje logiku řízenou roboty. Tito roboti fungují na bázi předem stanovených či vymezených pravidel, a především pracují se strukturovanými daty. RPA vylepšuje produktivitu tím způsobem, který spočívá ve snaze měnit podstatu práce s cílem umožnění přesunutí zaměstnanců k takovým úkolům, které mají vyšší hodnotu.

Tito roboti, které můžeme označit jako „procesní roboti“, mají schopnost vykonávat základní operace, které jsou podobné těm našim lidským úkonům. Jedná se o interpretaci dat, rozhodování, učení se a jednání. Díky skriptům tato technologie RPA dokáže zautomatizovat standardní a opakované úkony, které dodržují jasná a vymezená pravidla. Softwaroví roboti jsou naprogramováni tak, aby simulovali lidské chování při práci s aplikacemi, systémy a dokumenty (Chukwuani a Egiyi, 2020).

S touto souvislostí je nezbytné vnímat dva klíčové typy RPA a jejich fungování. První typem je asistovaná automatizace (Attended RPA), ve které robot vykonává svoji funkci na počítači uživatele. Výstupem tohoto prvního typu je, že tento robot pomáhá uživateli s jednotlivými úkoly, a to vše v reálném čase. Druhým typem je neasistovaná automatizace (Unattended RPA), ve které roboti vykonává svojí funkci tak, že fungují jako samostatné jednotky na serverech a jejich výstupem je, že zpracovávají velké objemy dat na pozadí, a to vše bez nutnosti interakce lidského zásahu (UiPath, 2025).

Podle Zemánkové (2019) můžeme vnímat RPA jako softwarový nástroj, který je určený k automatizaci dosavadních obchodních procesů prostřednictvím spouštění jiných softwarových aplikací. Zásadní rozdíl oproti umělé inteligenci (AI) spočívá v tom, že RPA funguje na základě procesů, zatímco AI je založena na datech (Zemánková, 2019; Hasan, 2022).

Zapojením AI do RPA vzniká inteligentní automatizace (Intelligent Automation). Tato automatizace oproti RPA eliminuje překážky spojené se strukturovanými daty. Tedy umožňuje robotům pochopit i nestrukturovaná data (může se jednat např. o texty či skeny). Na základě tohoto umožnění a schopnosti, může tato automatizace vykonávat komplexnější rozhodování (IBM, 2023).

V praxi se technologie RPA využívá v různých sektorech a odvětvích. Například se jedná o sektor poskytování služeb. V rámci odvětví se jedná například o oblast průmyslu, kde automatizace spočívá v rozšiřování výrobních pásů, které jsou zajištěné příslušnými roboty. Nesmíme opomenout, že díky technologii RPA mohou být dokonce i digitalizované procesy v odvětví průmyslu automatizovány (v současnosti již k tomuto dochází). Jedná se například o personální a IT oddělení, controlling, ale rovněž i o oblasti, při kterých dochází ke kontaktu s klienty a také k takovým operacím, které jsou významné svou opakující se činností (Smeets et al., 2021, s. 37-38).

Odvětví, kde dochází k využívání technologie RPA, jsou:

- Účetnictví
- Reporting
- IT
- Logistika
- Zákaznický servis
- Controlling
- HR

Podle Hazara a Toplu (2023, cit. v Mhlongo et al., 2024) má technologie RPA schopnost sloužit jako virtuální asistent, jehož existence je založena na osvojení si akcí, pro které je jejich automatizace typická a ekonomicky vhodná včetně poskytování viditelné efektivnosti (Mhlongo et. al., 2024).

Významný nástroj ekosystému AI, jímž je robotická automatizace procesů, můžeme uvést definici od světoznámé organizace IBM, ta zní:

„Robotická automatizace procesů (RPA – Robotic Process Automation), známá také jako softwarová robotika, využívá automatizační technologie k napodobování úkolů prováděných pracovníky v administrativním zázemí firmy, jako je například získávání dat, vyplňování formulářů, přesouvání souborů apod. Kombinuje rozhraní API a interakce s uživatelským rozhraním (UI) k integraci a provádění opakujících se úloh mezi podnikovými aplikacemi a aplikacemi pro zvýšení produktivity.“ (IBM, 2023; Knihová, 2024).

Výstupem RPA je usnadňování a eliminování rutinních (stereotypních) činností, díky nimž dochází ke značné úspoře času, ke snížení chybovosti a k nárustu výkonnosti práce. Na základě nástroje RPA, který zastane spoustu činností, se pracovníci mohou zaměřit na takovou práci, která vyžaduje kreativitu a má vysokou přidanou hodnotu včetně potřebné kvalifikace a případného dokončeného odborného vzdělání (Knihová, 2024).

Je podstatné si stanovit, které konkrétní finanční a účetní operace mají možnost automatizace. Účetní činnosti, kterými jsou platební transakce, řízení reportingu a výnosů, představují 80 % úkonů, které se mohou v oblasti financí automatizovat. RPA zvládá zhruba třetinu automatizujících činností, především se jedná o oblast účetnictví (Thangapandian et al., 2025).

2 Účetnictví a podnikové procesy v období digitalizace

Níže uvedený text zaznamenává vývoj účetních procesů v oblasti digitálních změn. Zde jsou uvedené zásadní oblasti, jenž se týkají vnitropodnikového řízení (manažerského účetnictví a controllingu). Výstupem této kapitoly je vysvětlení, jak a jakým způsobem digitalizace a automatizace nahrazuje rutinní činnosti v nástroje pro pokročilou analýzu a strategické plánování.

2.1 Operativní procesy ve finančním účetnictví

Oblast finanční účetnictví pro nás znamená jakýsi systém, který slouží k zachycování jednotlivých ekonomických operací. Cílem finančního účetnictví je poskytování věrného, skutečného a loajálního zobrazení, a to vůči finančnímu postavení dané účetní jednotky, které zajímá externí uživatele (Weygandt, Kimmel a Kieso, 2019).

V anglosaské literatuře se můžeme dočíst, že finanční účetnictví je definováno jako průběh, který zahrnuje tyto činnosti: vymezení, záznam a komunikaci ekonomických skutečností společnosti (Weygandt, Kimmel a Kieso, 2019).

Z pohledu procesního řízení a postupné automatizace je zásadní tzv. operativní evidence, jež obsahuje rutinní transakční procesy, především:

Řízení pohledávek a závazků

- Zde dochází ke zpracování dodavatelských/odběratelských faktur (s tím souvisí jejich schvalování a následné párování s příslušnými objednávkami, mimo jiné tedy fakturacemi odběratelů). Efektivita zmíněných průběhů s sebou přináší bezprostřední vliv na řízení pracovního kapitálu (Needles et al., 2013).

Bankovní operace

- Jedná se systém spočívající v poskytování souladu mezi bankovními výpisy a účetní dokumentací. Jelikož se zde jedná o výrazné a opakující se činnosti, tak právě tyto nástroje jsou předurčeny pro nasazení nástrojů RPA a umělé inteligence.

2.2 Manažerské účetnictví

Oproti finančnímu účetnictví, které se musí striktně řídit podle legislativních předpisů, podstata manažerského účetnictví je cílená primárně na interní potřeby managementu (s tím souvisí především rozhodovací proces, který je klíčový pro společnost). Jestliže se uvnitř dané společnosti vedení či příslušní pracovníci rozhodnou dle možnosti kritérií správně, ušetří společnosti spoustu peněz, a s tím i spojené náklady společnosti.

Garrison, Noreen a Brewer (2020) poukazují, že manažerské účetnictví cílí především na budoucnost a důležitost informací sloužící pro role plánování a kontroly. Z toho vyplývá, že manažerské účetnictví necílí jen na historickou věcnost.

2.2.1 Controlling

Ačkoliv v systému manažerského účetnictví dochází k řadě různorodých činností, které jsou klíčové pro rozhodování na základě dílčích kritérií, můžeme v moderním chápání říct, že systém manažerského účetnictví má vyhraněnou souvislost s oblastí controllingu.

Podle Krále (2018) bychom neměli rozumět pojmu controlling jen jako kontrola, ale měli bychom tento systém také vnímat jako celkový subsystém řízení, který plní funkci: spolupráce plánování, kontroly a rovněž i poskytování informační podpory.

2.2.2 Reporting

Reporting představuje výsledek činnosti controllingu. Reporting je uspořádaný systém výkaznictví, jehož funkcí je změnit data na informace, které jsou zásadní pro oblast strategického vedení organizace (Král, 2018).

2.3 Audit

Audit představuje proces, který vykonává funkci ověřování účetních dat za účelem růstu důvěryhodnosti finančních údajů pro zúčastněné uživatele tohoto procesu. Arens, Elder a Beasley (2016) popisují audit, že se jedná o uspořádaný průběh, jenž vyžaduje poskytování a zhodnocování argumentů skrze ekonomická utvrzení. Běžné postupy, které se týkají této oblasti, vycházejí ze souboru dat a testování na základě výběru.

Zde se v této oblasti současné trendy primárně zaměřují na aplikaci datové analýzy, která je schopná prověřovat či ověřovat veškeré transakce. Na základě této schopnosti dochází ke snížení rizika, že by se neodhalila podstatná chyba (Appelbaum et al., 2017).

2.4 Analýza trendů v účetnictví

Účetní informace získávají svůj význam až ve chvíli, kdy dojde k jejich zpracování. Analýza trendů sleduje finanční ukazatelé spolu s jejich změnou v časovém úseku. Podle Pavelkové, Knápkové, Štekera a Remeše (2017) má tato analýza schopnost stanovit postupný trendy společnosti a následně tím předpovídat následný směr vývoje. Analýza trendů rapidně směřuje od toho, co se stalo směrem k tomu, co se teprve stane (predikce budoucnosti), a to prostřednictvím aplikací pokročilých způsobů a strojového učení, za účelem objevování nepřímého spojení (Davenport a Harris, 2017).

2.4.1 Celosvětové účetní systémy

V této oblasti máme dva zásadní a významný systémy:

- IFRS (International Financial Reporting Standards)
Jedná se o standardy, jež se řídí dle stanovených principů a jsou využívány v EU a dalších zemích. Jsou známé tím, že si potrpí na odborném názoru ze strany účetních (Kieso, Weygandt a Warfield, 2020).

- US GAAP (Generally Accepted Accounting Principles)
Jedná se o americké standardy, které jsou stanovené především na striktních předpisech a důkladnému řízení. U pokročilých/chytrých AI nástrojů pro oblast účetnictví je klíčové, aby se uměly přizpůsobit jednotlivým odlišným oblastem s cílem automaticky členit a vykazovat operace (Kieso, Weygandt a Warfield, 2020).

2.5 Digitalizace a automatizace v účetnictví

Klíčovým mezníkem zde hrají roli ERP systémy. Jedná se o integrované softwarové platformy, jež sjednocují významné procesy do jednotného systému. Tyto systémy mají schopnost dohledu nad dílčími odděleními, ať se jedná o oddělení financí, výroby, HR až po logistiku. Oddělení může být samozřejmě více či méně v závislosti na působení dané organizace na trhu. Jedná se o širokou škálu různých typů oddělení, které mají jednotlivé organizace. Avšak tato schopnost je velmi klíčová, protože díky ní se limituje shoda dat, dochází k úspoře času (který je nezbytný pro zpracování dat), rovněž i k navýšení dat, a to v rámci kvality. To vše je velmi klíčové pro správné a prediktivní rozhodování řízení organizace (Assaf et al., 2025).

Z toho jasně plyne, když ERP systémy představují integrované softwarové platformy, tak tím se z nich stává substitut tradičních softwarů a manuálního zadávání, poněvadž tento substitut poskytuje jednotné plánování, automatizaci rutinních operací a monitorování informací v aktuálním okamžiku. Sjednocení přes jednotlivé činnosti organizace zdokonaluje přehled o firemních procesech a posiluje taková rozhodnutí, která se týkají strategie, jedná se tedy o strategická rozhodnutí (Assaf et al., 2025). Přínosy a zároveň výzvy, které s sebou přináší ERP systémy a je jich několik, budou uvedeny níže v práci, konkrétně v kapitole s názvem „Dopady implementace AI na podnikové procesy a lidské zdroje, etické záležitosti a regulace v účetnictví“.

Pod pojmem digitalizace se nerozumí pouhé skenování jednotlivých dokladů do formátů PDF. Jedná se o všestrannou automatizaci, a to formou cloudových úložišť. Klíčovou roli zde hraje využívání AI za účelem vytěžování dat (OCR). Technologie OCR viditelně šetří čas a snižuje chybovost, jak uvádí Assaf et al., (2025). Tato technologie znamená pro účetní, že nemusí zadávat jednotlivé doklady ručně, poněvadž tuto činnost zvládá plně elektronický oběh dokladů (Novotný, 2024).

Novotný (2024) uvádí ve své knize, že přínos v této oblasti spočívá v bezpečnosti dat. Podotýká sice, že tato bezpečnost není zaručena na sto procent, avšak navzdory tomu si stojí za tím, že bezpečnost dat převyšuje případná rizika.

Hlavní myšlenkou této podkapitoly je, že digitalizace a s ní související automatizace nenahradí kompletně pozici účetních, ale posune jejich roli na pozice poradců či konzultantů.

2.5.1 Současný stav automatizace v ČR

I přes značný narůst v oblasti rozvoje technologií je přizpůsobování pomalejší, a to vůči moderním účetním softwarům. V tuzemském prostředí v oblasti automatizace je zásadní překážkou tradiční zvyklost firem. Toto tvrzení potvrzuje i průzkum, jenž byl realizován agenturou Perfect Crowd, dle něhož pojem digitalizace zůstává spíše teoretickým rámcem, a to pro mnoha českých podniků. Stále polovina českých podniků (tj. 50 %) si potrpí na fyzický oběh papírových dokladů a zatím jen 21 % účetních využívá nástroje pro automatické vytěžování dat (OCR) v praxi (Seyfor, 2025). Asociace ACCA (2024) konstatuje, že nastupující generace účetních nechtějí vykonávat běžné rutinní manuální činnosti a svou roli vidí v budoucnosti v oblasti finanční analýzy (odborný poradce). Z těchto faktů vyplývá, že automatizace představuje velmi klíčový faktor, který je nezbytnou součástí toho, aby docházelo k udržení atraktivity oboru. Podle příspěvku webové stránky Euro.cz (2024), který je dostupný na internetu, upozorňuje, že jestliže nezačnou české účetní jednotky zavádět nástroje AI či schvalovací workflow, je zřejmé, že se budou vystavovat riziku kritického nedostatku kvalifikovaných pracovníků na trhu. Na základě těchto faktů a zjištěných poznatků, lze potvrdit, že zatímco je technologie připravena, zásadní překážkou nadále zůstává lidský faktor a jakýsi nezájem či nechuť měnit již zaběhnuté procesy a postupy, především v segmentu malých a středních podniků (Seyfor, 2025).

3 Aplikace AI v moderním účetnictví

Kapitola „Aplikace AI v moderním účetnictví“ se věnuje způsobům, kterými může nástroj AI zefektivnit a ovlivnit účetní či finanční procesy uvnitř společnosti. Nezbytnou součástí této kapitoly je i podkapitola s názvem „Automatizace a zefektivnění rutinních úloh“, která pojednává o tom, jakým způsobem technologie AI ulehčuje rutinní záležitosti, například se jedná o automatické párování plateb, zpracování faktur pomocí OCR/NLP, detekci podvodů a generování reportů. V podkapitole je následně uvedena tabulka, která se týká rozdílů tradičního a automatizujícího reportingu, s čím souvisejí automatizované procesy a následně jsou shrnuty zásadní přínosy v oblasti zavedení AI a datové analytiky.

3.1 Automatizace a zefektivnění rutinních úloh

Jak již bylo zmíněno v této práci u technologie RPA na straně č. 19, aplikační využití technologie RPA je široké a má vysoký potenciál, který s sebou přináší řadu benefitů v podobě úspory nákladů, zvyšování produktivity a efektivnosti, snižování chybovosti a mnohem více.

Klíčovým a zásadním řešením pro tuto oblast je technologie RPA, a to především ve zpracování faktur. Zavedení této automatizace může společnosti velmi snížit čas (kteří příslušní pracovníci věnují ručnímu zadávání dat), snížit chyby, a naopak celkově napomoci růstu efektivity funkcí účtů závazků. Technologie RPA zvládá a poskytuje možnost, kterou je průběžné sledování a vyhodnocování faktur v aktuálním časovém horizontu. Tato možnost má benefit ve formě vysokého rozhledu nad pohybem peněžních prostředků a finančních závazků (Ahmed, 2024).

S rostoucím se vývojem AI souvisí jejich široká škála možností využití v účetní praxi. Z pohledu technologií, které plní automatizační funkci, zvládají připravit a dokončit tradiční rutinní operace, kterými jsou:

- řízení mezd
- kontrola nákladů
- vyřizování faktur

Díky těmto technologiím jsou účetní pracovníci ušetřeni těchto tradičních úkonů a mohou se tak věnovat analýzám, které vyžadují odborné lidské znalosti a vysoké pracovní nasazení (Ahmed, 2024).

Dále významnou technologií pro tuto oblast je technologie OCR, jež je schopná automatického převodu a načítání účetních dokumentů do elektronické podoby. Tímto způsobem dochází ke značnému omezení v rámci nutnosti manuální činnosti. Operace, jako jsou platební transakce a zpracovávání faktur, je možné zautomatizovat (Cho, 2024; Eziefule et al., 2024).

Velmi klíčovou aplikací AI v moderním účetnictví je detekce podvodů a hodnocení v oblasti finančních rizik. Systémy, jenž fungují na bázi AI, analyzují značně velký obnos dat, čímž jejich cíl spočívá v rozpoznání nestandardních rámců, které mohou upozornit na podvodná a neobvyklá jednání. Například společnost PwC, která má software GL.ai, který představuje nástroj strojového učení, plní funkci kontrolora v oblasti velkých dat a finančních operací v aktuálním čase a jeho nasazení je velmi zásadní, poněvadž dosahuje zhruba 90 % přesnosti při stanovení pochybných činností v porovnání s běžnými manuálními auditorskými metodami (Singh, 2025).

Aplikace AI má řadu dalších výhod, kterou je výhoda v oblasti finančního reportingu. AI pomáhá viditelně zdokonalovat finanční reporting, a to takovým způsobem, že automatizuje dílo komplexních finančních zpráv. Oblastí AI, kterou je zpracování přirozeného jazyka, je její aplikace schopna získávat klíčové informace a data, ze kterých umožňuje zpracovat výstupy v podobě zpráv, které jsou v souladu s platnými legislativními předpisy. Jak již bylo uvedeno, že díky AI dochází k rapidní úspoře času, nástroj AI dokáže monitorovat finanční data, přičemž díky tomuto dokážou společnosti s předstihem odpovědět na okolnosti související se zvraty na trhu (Singh, 2025).

S tímto faktem souhlasí i Pavlovic et. al., (2024) a zdůrazňuje, že díky AI, a především technologií jako jsou robotická automatizace procesů (RPA), zpracování přirozeného jazyka a také i technologie strojové učení, jsou schopni efektivním způsobem zpracovat finanční reporty. Jestliže společnosti využívají nástroj/nástroje AI k tomuto účelu, AI jim výrazně pomáhá s efektivitou reportingu, eliminování chyb a je schopna nechat účetní plně se zaměřit na mnohem více důležité činnosti, jako jsou například strategické aktivity (Pavlovic et. a., 2024).

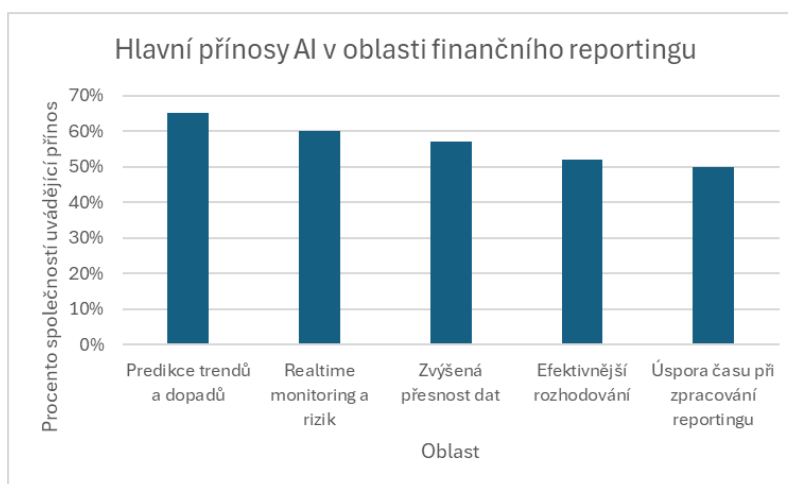
Tabulka 1. Rozdíly tradičního a automatizujícího procesu reportingu

Oblast	Tradiční reporting	Automatizovaný reporting
Proces	Manuální činnosti – příprava, zadávání dat ručně včetně výpočtů či postupů	Automatizované získávání dat, výpočtů a zpracování reportů
Náročnost z pohledu času	Náročné vzhledem k tomu, že vše se odehrává manuálním způsobem	Vysoce efektivní a rychlé z pohledu automatizace
Chybovost	Vysoké riziko chyb – manuální zadávání	Úspora z pohledu chybovosti – automatizované procesy
Interakce – uživatel	Očekává se značná práce lidského uživatele	Minimální interakce lidského uživatele
Analýza dat	Limitující analýza – základní analýza	Pokročilá analýza – aplikace strojového učení
Adaptace	Limitující volby adaptace	Značně vysoký rozsah adaptace a podrobné souhrny
Aktualizace v aktuálním čase	Zpravidla nedostupné	Aktualizace v aktuálním čase poskytují současné informace
Strategické zaměření	Nedostatek času na strategické úkony	Dostatek času na strategické a analytické úkony
Přesnost	Nestálá přesnost – zapříčinění manuální chyby	Velmi vysoká přesnost, a to na základě automatizovaným kontrolám
Rychlost zpracování reportů	Nízká úroveň rychlosti – manuální činnosti	Vysoká míra rychlosti – automatizované procesy

Zdroj.: vlastní zpracování dle získaných informací (Pavlovic et. al.,2024))

Informačně doložené rozhodování představuje klíčový aspekt pro kvalitní a efektivní vedení společností, poněvadž poskytuje kvalitnější rozdělení zdrojů, řízení rizik a docílení svých strategických cílů. Běžné tradiční metody, které vycházejí z historických dat a manuálního rozboru, jsou náročné vůči časovému horizontu, ba dokonce nejsou schopni zaregistrovat obtížnost či složitost podnikatelského okolí (Chenhall a Moers, 2015). Navzdory těmto okolnostem, moderní manažerské účetnictví o to více usiluje o aplikaci nástroje AI, strojového učení a analytiku týkající se dat pomocí principů podpory rozhodování. Principy umožňují svižně zpracovávat značný rozsah dat, objevit modely, sjednocovat uspořádané a neuspořádané informace a umožnit budoucí přehled, a to vše v aktuálním čase (Quantic School of Business and Technology, 2023; Sun et. al., 2017). Tento aspekt přináší řadu výhod, kterými jsou: vysoká míra přesnosti a spolehlivosti v oblasti rozhodování, rapidní a kvalitnější analýzu dat, detailnější přehledy o činnosti organizací, příležitost budoucích tendencí a plánů, jenž přispívají k činnému a strategickému rozhodování (Davenport a Harris, 2017; Brynjolfsson a McAfee, 2014; Vasarhelyi et al., 2015; Dwivedi et al., 2021; Ransbotham et al., 2017; Pavlovic et al., 2024).

Vyplývá z toho, že zavedením AI a datové analytiky do oblasti manažerského účetnictví výrazně dochází k přesnosti a kvalitě rozhodování, ale rovněž i nechává jednotlivým společnostem flexibilnější prostor v rámci komplexních předpokladů současného podnikatelského okolí (Pavlovic et al., 2024).

Obrázek 2. Graf ukazující hlavní přínosy AI v oblasti finančního reportingu

Zdroj.: KPMG International. (2024, str. 18)

Graf jasně ukazuje srovnání zásadních oblastí, a to mezi tradičním finančním reportingem a reportingem, který je automatizovaný nástrojem AI. Můžeme z grafu vidět, že reporting, který je řízen technologií AI, viditelně šetří čas spojený se zpracováním reportů, snižuje náklady, a především i chybovost (KPMG, 2024).

4 Dopady implementace AI na podnikové procesy a lidské zdroje, etické záležitosti a regulace v účetnictví

V této kapitole jsou obsaženy důležité poznatky, jež jsou součástí vlivu AI na plnění funkcí moderní organizace. Rozbor cílí na změnu vnitřních procesů a na změny, které souvisí s řízením lidských zdrojů. Zároveň odráží i nevyhnutelný etický a právní rámec, který hraje rovněž klíčovou roli, jelikož vymezuje určitá pravidla určená pro odpovědné subjekty a zapojení AI do podnikového prostředí. Tato kapitola ukončuje základ, který slouží pro pochopení důsledků způsobené prostřednictvím digitálních změn.

4.1 Dopad AI na podnikové procesy

Technologie AI stále mění viditelným způsobem finanční a účetní procesy ve společnostech. Nástroje AI, kterými jsou strojové učení, prediktivní analytika a automatizace rutinních záležitostí, jsou schopné rychleji a přesněji vykonávat funkci zpracování značně velkého rozsahu dat než tradiční běžné metody. Výstupy těchto technologií jsou vyšší efektivita, nesčetné možnosti týkající se analytiky a zejména snížení chybovosti. Tyto výstupy nechávají prostor účetním a dostatek času na důležitější činnosti, které se zaměřují na strategické úkony, jedná se především o finanční rozhodování a plánování (Greenman et al., 2024; Lee a Tajudeen, 2020 a Alruwaili a Mgamal, 2025). Je nutné zmínit i fakt, že nástroj AI výrazně zdokonaluje možnost společností zjišťovat případné výjimky v transakcích, a to vede k nárůstu úrovně finanční kontroly a vyvarování se podvodů (jedná se o detekci podvodů/chyb (Greenman et al., 2024; Rika a Armiani, 2024).

Z pohledu manažerského účetnictví manažeři mohou (a to díky ERP systémům):

- Pozorovat finanční a pracovní výkonnost, a to vše v aktuálním okamžiku či čase
- Rychle kritizovat efektivitu nákladů
- Podrobněji naplánovat finanční plán a aplikaci zdrojů
- Rapidně omezit administrativní zátěž účetních procesů (Assaf et al., 2025).

4.2 Dopad AI na lidské zdroje

Implementace AI do účetnictví zásadně ovlivňuje požadavky či předpoklady na lidské zdroje. Jedná se zejména o automatizující rutinní úkony, které nabízí řadu výhod (například úsporu času a žádoucí je i poptávka po odbornících, kteří mají znalosti a dovednosti ve sféře datové analytiky, chápou a umí vysvětlit či objasnit výstupy AI (Kerr et al., 2025 a Greenman et al., 2024). Navzdory těmto hlediskům se role účetních stále ubírá směrem ve smyslu změn, stručně řečeno, role účetních se mění a bude se měnit. Jejich role bude v následujících letech spíše taková, která bude očekávat již zmíněné dovednosti a znalosti, a to bude vyžadovat i průběžná školení a různá vzdělávání (Kerr et al., 2025; Daud et al., 2024). Podle Alruwaili a Mgamal (2025) a podle Yi (2025) se role účetních bude měnit a posune se na pozici, která bude vyžadovat analytické a strategické dovednosti, a to v oblasti finančního plánování, podpory v rámci rozhodování a také i vedení výkonnosti.

4.3 Etické otázky

Využívání nástroje/nástrojů AI vzbuzuje zásadní otázky, které se týkají etiky, zejména v odvětví ochrany a bezpečnosti citlivých dat. Ať už se jedná o data osobní či data finanční. Systémy technologie AI fungují se značným objemem úložišť dat, se kterými se pojí i fakt, že tyto systémy mohou být předurčené hrozbám (kybernetické hrozbě) nebo také protiprávnímu užívání (Zhang et al., 2023; Rika a Armiani, 2024).

Ostatní klíčovou etickou překážkou také je transparentnost a odpovědnost algoritmů za uskutečněná rozhodnutí vygenerovaná AI systémy. Jestliže nejsou komplexním způsobem vysvětlené jednotlivé vzorce, vede to ke zkreslení postupů, a to následně může směřovat k nesprávným rozhodnutím, která se v účetnictví nedají tolerovat, poněvadž pak toto je pro oblast účetnictví velmi pochybné (Schweitzer, 2024; Alruwaili a Mgmamal, 2025). K těmto záležitostem, které se týkají této oblasti, se také podrobně vyjadřuje Jedličková (2024).

Proto, aby k těmto nesprávným rozhodnutím nemuselo docházet, je zapotřebí provádět kontrolní činnosti, soustavné audity a striktně určit odpovědnost za užívání nástrojů AI v praxi (Zhang et al., 2023; Värzaru, 2022).

4.4 Regulace a právní rámce

Čím více nasazujeme nástroj AI v účetnictví, tím více narůstá nutkání právních a usměrňujících mechanismů, jež zaručí etické a bezpečné zapojení těchto nástrojů. Ze strany Evropské unie došlo k přijetí AI Actu (2024/1689), který vymezuje striktní rámce pro oblasti vývoje, zavedení a dohled AI systémů za účelem omezit rizika, a naopak zaručit ochranu práv uživatelů (European Union, 2024). Odborné vědecké studie, které se touto problematikou zabývají, kladou důraz na to, abychom jednali na základě vymezených pravidel, poněvadž je to klíčové z hlediska předcházení chyb a zaručení otevřenosti během automatizovaném zpracování finančních dat (Lee a Tajudeen, 2020). Navzdory zavádění těchto principů či standardů napomáhá společnostem vyhovět legislativním nárokům, dokonce i budování vyšší důvěryhodnosti ze strany klientů a rovněž napomáhá ke spolehlivému užívání nástroje AI v účetnictví (Hussin et al., 2024). K této problematice se rovněž podrobně vyjadřuje i Jedličková (2024).

5 Výzkumné šetření

V této kapitole bude nejprve zmíněn cíl výzkumu, ve kterém bude stručně uvedený hlavní cíl. Dále budou vymezené výzkumné otázky, poté bude uvedena metoda sběru a zpracování dat. V neposlední řadě budou uvedeny výsledky, které byly získány formou vlastního výzkumu a v poslední řadě budou sepsána konkrétní doporučení spolu s diskusí.

5.1 Cíl výzkumu

Hlavním cílem výzkumu je analyzovat využití AI v odvětví účetnictví prostřednictvím zvolené kombinace kvantitativní a kvalitativní metody. Klíčovým účelem je rovněž identifikace trendů, přínosů, ale i bariér, které s sebou přináší implementace AI. Další záměr výzkumu spočívá ve zhodnocení stavu či úrovně využívání AI v účetních procesech a ve vyhodnocení případných dopadů, které s sebou přináší.

5.2 Výzkumné otázky

Na základě stanoveného zásadního cíle, byly stanoveny i následující výzkumné otázky:

- Jaká je dosavadní úroveň k využívání AI a automatizace v účetnictví v ČR?
- Které účetní činnosti jsou nejčastěji automatizovány pomocí AI a RPA?
- Jaké jsou přínosy, jenž s sebou přináší zavádění AI do účetních procesů z pohledu respondentů?
- Jaká rizika a překážky s sebou přináší zavádění AI v účetnictví?
- Jak zavedení AI ovlivňuje roli účetních a organizaci práce v účetních odděleních?

5.3 Metoda sběru a zpracování dat

Pro účely této práce byl zvolen kvantitativní a kvalitativní výzkum. V rámci kvantitativního výzkumu byla použita metoda dotazování a dotazník jako výzkumný nástroj. Pro kvalitativní výzkum byla zvolena metoda řízeného rozhovoru.

Kvalitativní výzkum, na základě kterého bylo sepsáno několik výstižných a stručných otázek, jenž se týkají dané problematiky, byly zaslány formou e-mailu vybraným třem respondentům, kteří podnikají či pracují v odvětví účetnictví. Otázky byly sepsány v Microsoft Word. Domluva probíhala s prvním respondentem telefonicky a u zbývajících dvou respondentů se jednalo o domluvu prostřednictvím e-mailové komunikace. Všechny rozhovory probíhaly formou online prostřednictvím již zmíněné e-mailové komunikace a vybraní respondenti odpovídali pouze na strukturované otázky. Jejich případná zjištění či argumenty jsou obsaženy v dotazníku, který mi rovněž vyplnili navzdory jejich časovému omezení. Získané odpovědi respondentů byly analyzovány a poté interpretovány prostřednictvím obsahového shrnutí jednotlivých vyjádření.

Dotazníkové šetření bylo zpracováno v nástroji Microsoft Forms. Vytvořené dotazníkové šetření bylo následně distribuováno formou e-mailů a pouze vybraným účetním firmám či podnikům, které působí v daném odvětví. Nutné je podotknout, že dotazník byl zaslán i několika organizacím, jenž nepůsobí přímo v odvětví účetnictví, ale poskytují služby či se jedná o společnosti, které vyrábí dané produkty či výrobky. Dotazníkové šetření vyplnili pouze příslušní a vhodní respondenti. K tomu, aby došlo k co největšímu počtu jeho vyplnění, byla využita webová stránka www.firmy.cz, kde byl zadán obor účetnictví a následně přes vyfiltrování si těchto informací, byl dotazník zaslán zmíněnou formou e-mailové komunikace jednotlivým příslušným respondentům. Data z dotazníkového šetření byla zpracována v programu Microsoft Excel, kde odpovědi respondentů byly zformulovány do grafů a tabulek a poté byly vypočítány absolutní četnosti a relativní četnosti. U otázek č. 3; 11 a 12 byl využit nástroj AI (konkrétně Google Gemini) za účelem kategorizace jednotlivých volných odpovědí, jež byly součástí dotazníkového šetření. Jednotlivé výsledky byly prezentovány pomocí grafů a tabulek. Na základě těchto získaných dat byla provedena jejich interpretace.

5.3.1 Tvorba dotazníku a struktura otázek pro kvantitativní výzkum

Hlavní prioritou při tvorbě dotazníkového šetření bylo zpracování stručného, výstižného a jasného dotazníku, kde budou kladeny jasné, klíčové, stručné a vhodné otázky příslušným respondentům. Důležité rovněž bylo, aby dotazníkové šetření neobsahovalo značné množství otázek, poněvadž pokud by jej obsahovalo, tak by mohlo několik respondentů jej ignorovat.

Dotazníkové šetření bylo rozděleno do následujících pěti oblastí: současná míra digitalizace a používané nástroje; efektivita a vnímané přínosy; překážky pro zavedení nástroje AI; očekávání budoucího vývoje a demografická a organizační struktura respondentů. Důvod zvolení těchto rámcových okruhů je takový, že se jedná o logické, návazné a výstižně otázky, které jsou nezbytnou součástí tohoto dotazníkového šetření, kde cílem je získat a zmapovat přehled respondentů, jenž mohou i uvést případná zjištění, která vycházejí z praxe.

Otázky, které jsou kladeny respondentům, jsou jak uzavřené, otevřené, tak je i typ otázky prostřednictvím Likertovy škály. Prvotně kladené otázky se týkají implementace AI a na tuto klíčovou a velmi důležitou otázku navazuje řada otázek, které se týkají této problematiky. Další

otázky se pak zabývají například zjištěním přínosů a hrozeb, které souvisí se zaváděním AI. V poslední fázi dotazníkového šetření jsou následně kladeny otázky, které jsou velmi citlivé (jedná se např. o pohlaví, věk apod.). Komplexní znění dotazníku je součástí přílohy A. Komplexní znění dotazníku.

5.3.2 Tvorba a struktura otázek pro kvalitativní výzkum

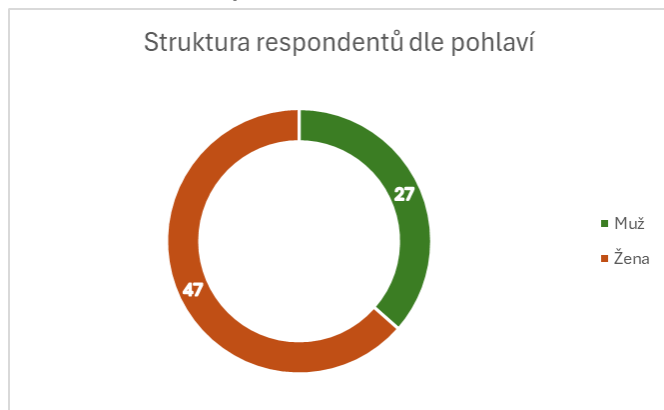
Tvorba otázek spočívala v sepsání strukturovaných a stručných otázek, které se týkají této práce a vymezených výzkumných otázkách. Prvotně se mělo jednat o polostrukturované otázky s možností doptávání se a s cílem zjistit hlubší pohled na danou problematiku, ale vzhledem k časovému omezení, bylo v zájmu všech zúčastněných nejpřijatelnější řešení sepsat jasně a pevně dané strukturované otázky, na které budou sepsány jednotlivé odpovědi respondentů. Scénář rozhovoru byl strukturován do jednotlivých rámcových oblastí, jež odpovídají výzkumným cílům práce. Jednalo se především o oblasti profesního vnímání úrovně využití AI; osobních zkušeností a konkrétních příkladů z praxe; vymezení hlavních přínosů a rizik; profese účetní; integraci nových technologií; vnímání ze strany klientů a o očekávání situace do budoucna. Plné znění otázek naleznete v příloze B. Znění otázek pro účely kvalitativního výzkumu.

5.4 Účastníci výzkumu

V rámci kvantitativního výzkumu budou níže prostřednictvím grafů uvedené jednotlivé demografické charakteristiky, které byly získané díky účastníkům, kteří se zapojili do šetření. Celkem se prostřednictvím dotazníkového šetření zapojilo 74 respondentů.

Z pohledu kvalitativního výzkumu, při kterém byla zvolena metoda řízeného rozhovoru, byli vybráni tři velmi důležití respondenti, kteří působí v tomto odvětví řadu let. První rozhovor proběhl s majitelkou účetní firmy, která působí na trhu více než 20 let a konal se dne 12. listopadu 2025. Doba rozhovoru trvala zhruba 30 minut času. Druhý rozhovor proběhl s účetní, která vykonává svoji funkci ve velké firmě a uskutečnil se dne 12. ledna 2026 a trval přibližně 20 minut. Třetí rozhovor proběhl s majitelem účetní firmy, uskutečnil se dne 9. února 2026 a zabral zhruba 25 minut času.

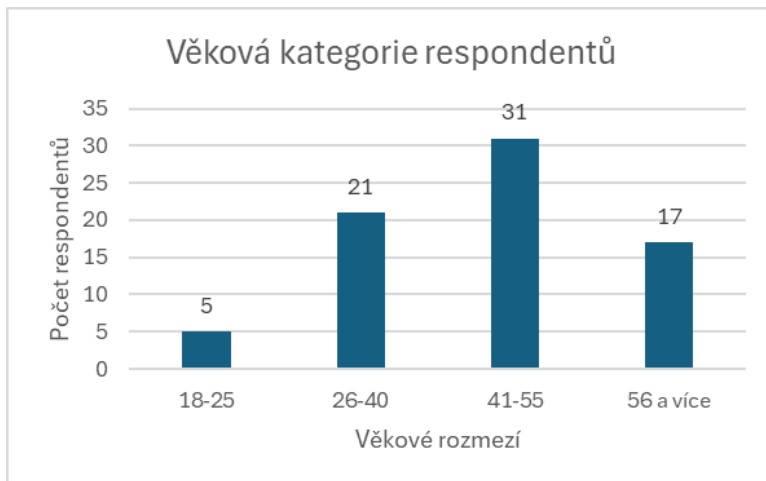
Graf 1. Pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků z dotazníkového šetření (2026)

Z hlediska genderového složení oslovených respondentů tvoří výraznou většinu ženy (64 %). Tento dominující výsledek poukazuje na dlouhodobý stav na českém trhu práce, kde jsou profese účetních či finančních specialistů především orientovány na ženy a tvoří většinové zastoupení v těchto pracovních funkcích.

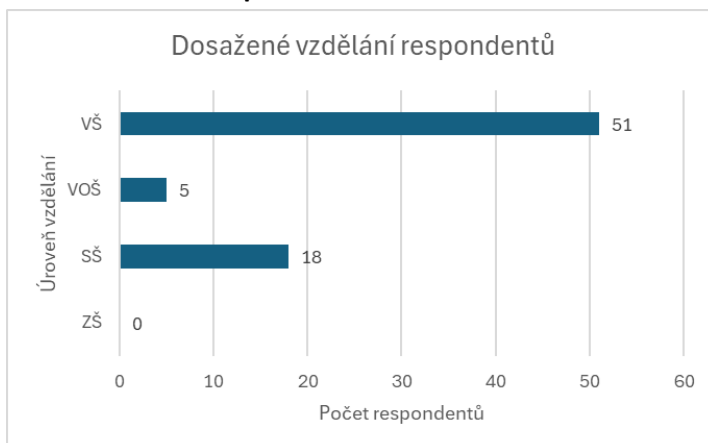
Graf 2. Věková struktura respondentů

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků z dotazníkového šetření (2026)

Z pohledu věkové struktury oslovených respondentů (viz Graf č. 2) je zřejmé, že nejvíce převládá skupina respondentů, která je ve věku 41-55 let. Tuto věkovou kategorii zastupuje celkem 31 respondentů (tj. 42 %). Druhou nejvíce zastoupenou skupinou jsou respondenti ve věku 26-40 let, kterých bylo do šetření zapojeno celkem 21 respondentů (tj. 28 %). Společně tyto dvě nejvíce zastoupené kategorie zúčastněného výzkumného šetření tvoří naprostou většinu vzorku, a to z pohledu produktového věku.

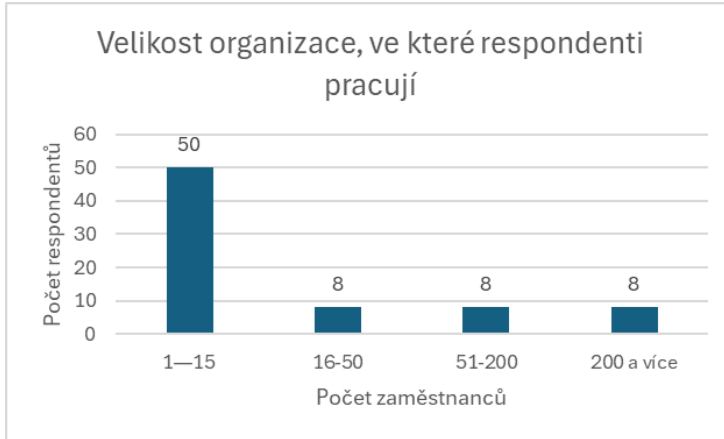
Graf 3. Vzdělání respondentů

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků z dotazníkového šetření (2026)

Graf č. 3 znázorňuje nejvyšší dosažené vzdělání respondentů, které vykazuje značně vysokou kvalifikovanost. Drtivá většina účastníků výzkumu, jenž se jedná o celkový počet 51 osob (tj. téměř 69 %), mají vysokoškolské vzdělání. Středoškolské vzdělání uvedlo 18 respondentů (tj. 24 %) a vyšší odborné vzdělání uvedlo 5 respondentů (7 %).

Graf 4. Velikost organizace, v níž pracují respondenti

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků z dotazníkového šetření (2026)

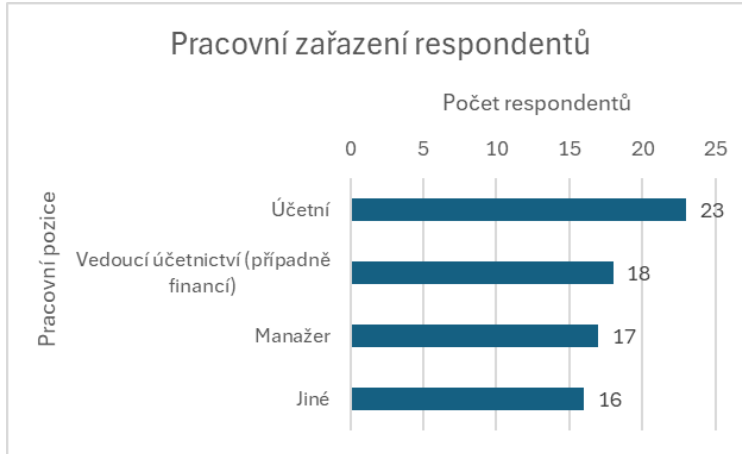
Na základě získaných dat, která se týkají velikostí organizací, ve kterých respondenti působí (viz Graf č. 4), převládá segment mikropodniků a malých firem do 15 zaměstnanců, kde pracuje 50 účastníků výzkumu (téměř 68 %). Ostatní část vzorku je rovnoměrně rozčleněna mezi malé, střední podniky (tj. 16-200 zaměstnanců) a velké korporace s více než 200 zaměstnanci. Přesto jsou jednotlivé kategorie těchto segmentů zastoupeny 8 respondenty.

Graf 5. Odvětví, v němž působí organizace respondentů

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků z dotazníkového šetření (2026)

Z grafu č. 5. je patrné, že výrazná většina zúčastněných účastníků výzkumu poskytuje služby. Jedná se celkem o 58 respondentů (tj. 78 %). Ostatní respondenti pracují v odvětví výroby (11 %), jiných typech odvětví (9 %), mezi nejčastější odpovědi bylo odvětví účetnictví i finanční poradenství, okrajově bylo zmiňováno odvětví dopravy a zdravotnictví. Pouze jeden účastník vykonává svoji funkci v odvětví obchodu (1 %). V oblasti IT nevykonává funkci žádný účastník výzkumu.

Graf 6. Pracovní funkce respondentů

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků z dotazníkového šetření (2026)

Poslední důležité demografické specifikum se týká pracovního zařazení respondentů (viz Graf č. 6), kde jsou nejvíce zastoupeny pracovní pozice „účetní“, kterou zvolilo celkem 23 respondentů (31 %). Druhou dominující pozicí je pracovní role vedoucího účetnictví či financí, kde tuto funkci vykonává 18 účastníků šetření (24 %). Třetí pracovní pozicí, kterou je zařazení role manažera, jež je skoro srovnatelná (s rozdílem jednoho respondenta) na úrovni s druhou nejvíce zastoupenou pozicí vedoucího účetnictví či financí a tuto roli celkem vykonává 17 respondentů (23 %). Kategorii „Jiné“, kterou zvolilo celkem 16 respondentů (22 %), se týká jiných pracovních zařazeních, které nebyly uvedeny v možnostech zvolení. Mezi nejvíce a nejčastější odpovědi účastníků, se jedná o tyto čtyři pracovní pozice:

- majitel či majitelka firmy (5 zmínek)
- CEO (generální ředitel) (3 zmínky)
- Finanční ředitel (1 zmínka)
- Daňová specialista či poradkyně (1 zmínka)

Z výsledků týkající se účastníků výzkumu, lze podotknout, že se jedná o vysoce relevantní skupinu za účelem zkoumání trendů v rámci digitalizace účetnictví u nás na českém trhu. Dle jednotlivých demografických hledisek, je typickým respondentem odborník, který má ukončené vysokoškolské vzdělání (69 %), je v produktivním věku 41-55 let (42 %) a vykonává svoji funkci v menších typech organizací (68 %).

Vůči srovnání, jenž se týkají vysoké úrovni dosaženého vzdělání a patrné délce profesní praxe (vycházející z věkové kategorie), získaná data z šetření představují vysokou vypovídající hodnotu. Dle převládající většině účastníků výzkumu, kde typickým respondentem je odborník, jak je zmíněno v předchozím odstavci, respondenti umí nakládat se svými odbornými získanými znalostmi či dovednostmi, což pro zhodnocení v rámci technologických pokroků, jejich odpovědi nepředstavují pouze jejich znalosti, které získali v rámci vzdělávání, ale jejich odpovědi vycházejí ze skutečných potřeb a omezeních, jež jsou součástí každodenní účetní praxe na území České republiky.

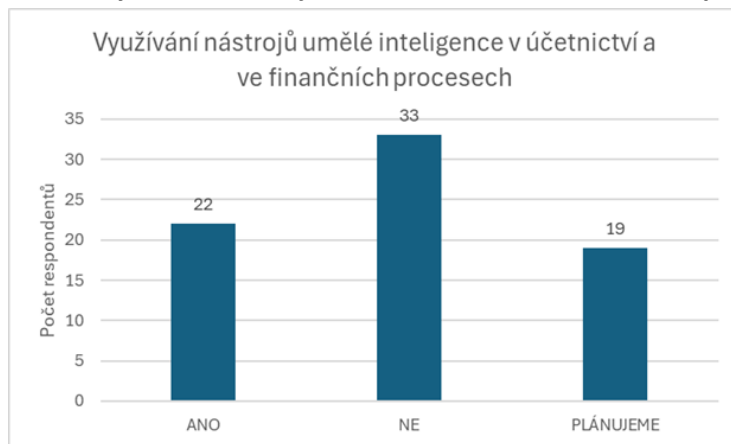
5.5 Výsledky kvantitativního výzkumu

V této podkapitole budou hlavní součástí jednotlivé grafy a tabulky, kde budou zobrazeny výsledky, které byly získány prostřednictvím dotazníkového šetření, do kterého se zapojilo celkem 74 respondentů, kteří působí v tomto odvětví. Jedná se o většinu odborníků, jenž řada z nich již má zkušenosti s implementací AI v účetnictví.

Otázka č. 1 - Využíváte v účetnictví či ve finančních procesech nějaké nástroje, kterou jsou založené na AI?

Položení první otázky, která se ptá respondentů, zda v účetnictví či ve finančních procesech využívají nástroje AI, je velmi klíčová pro oblast výzkumu. Klíčová je z důvodu, že získáme přehled o tom, do jaké míry jsou využívány v praxi již veřejně dostupné nástroje založené na AI.

Graf 7. Využívání nástrojů AI v účetnictví či ve finančních procesech

Zdroj.: vlastní zpracování dle vlastního výzkumu (2026)

Nejvíce respondentů (33 osob) zvolilo, že zatím nevyužívají nástroj/nástroje AI v účetnictví a ve finančních procesech uvnitř organizace, což můžeme vysvětlit tím, že se nástroje AI nacházejí řekněme v „počáteční fázi“ a nepředstavují pro nás jakousi zatím nutnost či potřebu pro jejich využívání a zavedení v organizacích. Naopak 30 % (tj. 22 osob) již využívají nástroj/nástroje AI v tomto odvětví. Avšak, zatímco 45 % respondentů nevyužívá žádné nástroje AI, 19 osob (25 %) teprve plánuje implementaci AI. Dle teoretického rámce, je patrné, že implementace v tomto odvětví (účetnictví a finance) a jimi další podobná odvětví, dojde v následujícím časovém horizontu k zavádění těchto technologií. Časovým horizontem se může rozumět následující týdny, měsíce či roky (zpravidla 2-5 let). Podle výzkumu Deloitte (2025), který uvádí, že v tomto odvětví je otázka času, kdy dojde k plné implementaci AI v těchto odvětvích a chatboti či nástroje AI budou využívány na denní bázi (bude se jednat o zcela běžnou rutinu, jako tomu bylo doposud, kdy pracovník či pracovníce na pozici účetní vykonával či vykonávala postupné činnosti, aby mohl či mohla zpracovat dané podklady). Implementace těchto technologií jim přinese řadu benefitů, například ve formě časové úspory, zlepšení efektivity, vytváření výkazů a reportů apod. Více přínosů, ale i bariér bude uvedeno, respektive zaznamenáno níže v této práci.

Otázka č. 2 - Jestliže ano, které nástroje AI již využíváte?**Tabulka 2. Využívané AI nástroje v praxi**

Příklady uvedených nástrojů	Počet zmínek
ChatGPT	13
Wflow	6
Premier AI	1
Microsoft Copilot	3
OCR	4
Digitoo	2
Zapier	1
Claude	1
Codexis AI	1
Datarios	1
Google Gemini	1
Celkový počet zmínek	34

Zdroj.: vlastní zpracování dle vlastního výzkumu (2026)

Poznámka: Respondenti mohli uvést více než jeden nástroj AI.

Z tabulky č. 2 vidíme pár nástrojů, které jsou založené na AI a řada respondentů tyto nástroje momentálně využívá. Jedná se o 30 % osob, kteří využívají nástroje AI v organizacích. ChatGPT je nástroj AI, který patří mezi nejpoužívanější nástroje AI. Nejen, že tento nástroj je veřejně dostupný a nemusí se za něj platit, ale využívají ho i značná řada z nás pro své osobní účely. Jestliže zaměstnanec či kdokoliv jiný chce po tomto nástroji hlubší analýzy, vysokou spolehlivost, lepší výkon, pak si za tyto účely musí zaplatit. Druhým nejvíce využívaným nástrojem je Wflow, což je cloudový nástroj, jenž slouží pro automatizaci účetních procesů. Dalším, ale méně využívaným nástrojem je technologie pro optické rozpoznávání znaků (OCR). Ostatní uvedené nástroje byly zmiňované jen ojediněle.

Závěrem lze říct, že v praxi je dle respondentů nejvíce využívaným AI nástrojem platforma ChatGPT. Jedná se tedy především o univerzální komunikační a automatizační nástroj umělé inteligence.

Otázka č. 3 - Jestliže ano, v čem vidíte přidanou hodnotu zavedení?**Tabulka 3. Přínosy v rámci využívání nástrojů AI**

Kategorie přínosu	Příklady odpovědí respondentů	Počet zmínek
Rychlost a časová úspora	Rychlost; zrychlení procesu; časová úspora a rychlejší práce s velkým objemem dat či informací	11
Automatizace a snížení rutinní práce	Snížení rutinní práce; automatizace komunikace a digitalizace dokladů	8
Práce s velkým objemem dat a dokumenty	Zpracování tabulek; nepřepisování dat; archivace; práce s doklady a překlady	6
Možnost získání informací a poradenství	Bezplatné konzultace či poradenství; ověřování z více zdrojů v reálném čase; orientace v legislativě; lepší dostupnost informací a flexibilita	5
Zvýšení efektivity práce	Úspora práce zaměstnanců a zvýšení kapacity bez navýšení zaměstnanců	4
Snížení chybovosti	Menší chybovost	1
Finanční přínosy	Finanční úspora	1
Strategický význam do budoucna	Budoucnost vedení účetnictví	1
Kategorie ztráty	Příklady odpovědí respondentů	Počet zmínek
Limity a nedostatky AI	Nepřesnost v legislativě, chyby a nedostatky v právních otázkách	3
Celkový počet zmínek		40

Zdroj.: vlastní zpracování dle vlastního výzkumu (2026)

Poznámka: Respondenti mohli uvést více než jeden přínos

Z výsledků vyplývá, že hlavním přínosem je rychlost a časová úspora (11 zmínek). Dále respondenti uvádí významné přínosy, zejména automatizaci; eliminaci rutinní práce (8 zmínek) a podporu při práci s velkým objemem dat a dokumentů (6 zmínek). Významný přínos hraje roli i kategorie možnosti rychlého získání informací a poradenství (5 zmínek). Nejméně významnými kritérii v rámci přínosů z pohledu respondentů jsou zvýšení efektivity práce (4 zmínky); snížení chybovosti (1 zmínka) a finanční přínosy (1 zmínka). Výjimečně účastníci naznačují i na strategický význam do budoucna (1 zmínka).

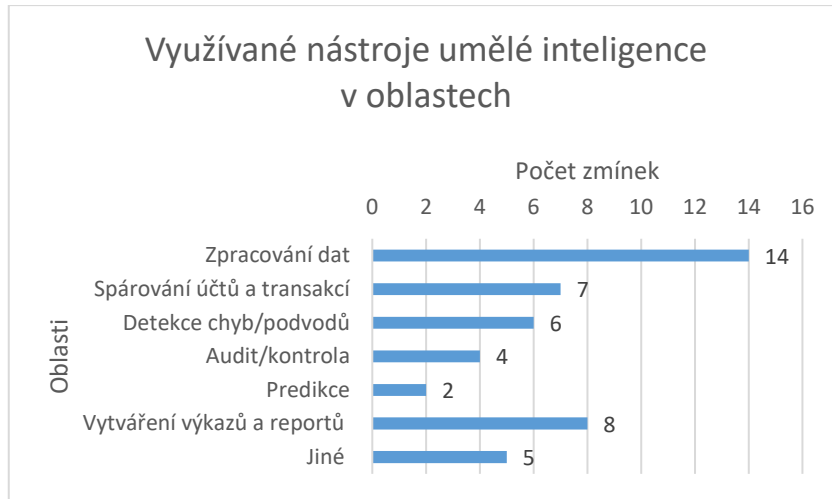
Navzdory uvedeným přínosům, někteří respondenti zmínili i negativa, která s sebou přináší implementace AI či její samotné používání v praxi. Mezi tyto negativa byly nejčastěji zmíněny limity a nedostatky AI, především nepřesnosti v oblasti legislativy a právních záležitostech (3 zmínky). Veškeré odpovědi účastníků jsou součástí přílohy C. Odpovědi účastníků na otázku č. 3 z dotazníkového šetření.

Závěrem lze podotknout, že účastníci vnímají přínosy AI především v oblasti časové úspory; automatizace a zefektivnění procesů, kdežto zásadní riziko spočívá v limitované odpovědnosti některých výstupů.

Otázka č. 4 - Jestliže ano, ve kterých oblastech?

Cílem této otázky bylo zmapovat oblasti, ve kterých jsou využívány nástroje AI, poněvadž nám toto zmapování umožňuje pochopit jednotlivé oblasti, kde je zřejmě využívání AI nástrojů velmi efektivní pro společnosti a dochází k eliminaci rutinních činností.

Graf 8. Oblasti, kde jsou využívány nástroje AI

Zdroj.: vlastní zpracování dle vlastního výzkumu (2026)

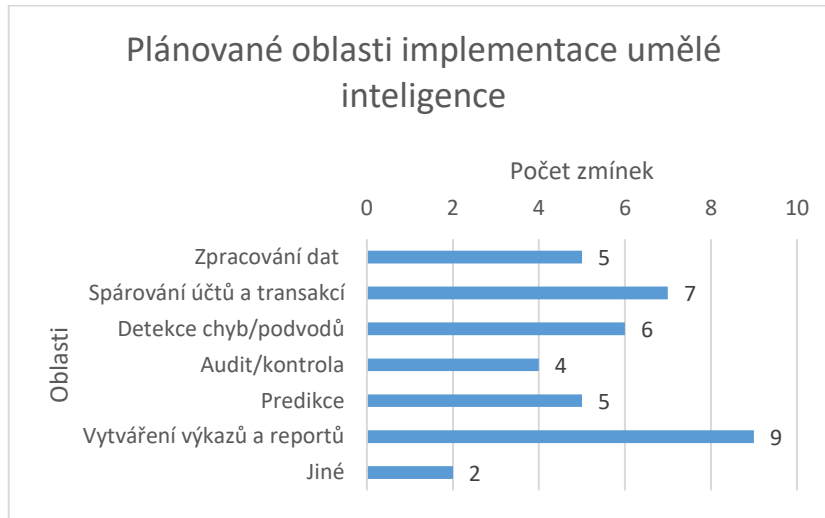
Poznámka: Každý respondent mohl zvolit více než jednu oblast

Graf č. 8 nám znázorňuje jednotlivé oblasti, ve kterých jsou či mohou být využity nástroje AI. Nejvíce dominující oblastí je oblast zpracování dat, kterou většina účastníků (30 %) využívá s implementací AI. Tato oblast usnadní středním a velkým společnostem spoustu práce, zejména z časového hlediska a eliminace rutinních činností. Na druhém a třetím místě se umístily oblasti vytváření výkazů a reportů (17 %) a spárování účtů a transakcí (15 %). Rovněž i pro tyto oblasti platí odůvodnění, které se týká nejvíce dominující oblasti. Do oblasti jiné (11 %), nejvíce respondenti zmínili záležitosti legislativy; zpracování různých dokumentů (např. vytýkácí dopis) a poradenství. Nejméně využívanými oblastmi, kde dochází k využívání AI, jsou oblasti auditu/kontroly (9 %) a oblast predikce (např. Cash Flow), jenž zvolili 2 respondenti.

Výsledky vyplývající z grafu č. 8 nám ukazují, že respondenti umělou inteligenci využívají zejména pro automatizaci rutinních a datově náročných činností, kdežto aplikace pokročilých analytických nástrojů zůstává doposud limitovaná.

Otázka č. 5 - Jestliže využíváte, ve kterých dalších oblastech plánujete zavedení AI nástrojů?

Graf 9. Plánované oblasti související s implementací AI

Zdroj.: vlastní zpracování dle vlastního výzkumu (2026)

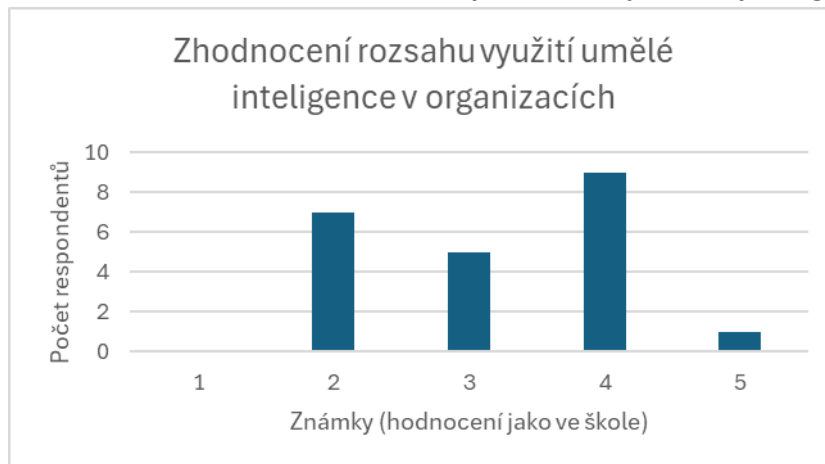
Poznámka: Každý respondent mohl zvolit více než jednu oblast

Graf č. 9 nám znázorňuje jednotlivé plánované oblasti, které respondenti zvažují, že by v nich došlo k implementaci nástrojů AI. Z uskutečněné analýzy vyplývá, že respondenti plánují budoucí zavádění AI do takových oblastí, které se dají snáze zautomatizovat. Jedná se o rutinní administrativní činnosti. Oblastmi, jež jsou nejvíce plánované, jsou oblasti vytváření výkazů a reportů; spárování účtů a transakcí a detekce chyb/podvodů. Rovněž významnými oblastmi je zpracování dat a predikce (např. Cash Flow). Nejméně významnými oblastmi jsou oblasti auditu či kontroly a jiné.

Výsledky tedy poukazují na to, že důležitým podnětem pro implementaci AI je hlavně zvýšení efektivity zpracování účetních informací a podpora bezchybnosti finančních procesů.

Otázka č. 6 - Jak byste ohodnotili rozsah využití AI v účetnictví ve Vaší organizaci? (známkování jako ve škole, 1 - plné využití, 5 - žádné využití)

Graf 10. Posouzení rozsahu v oblasti využívání AI v jednotlivých organizacích

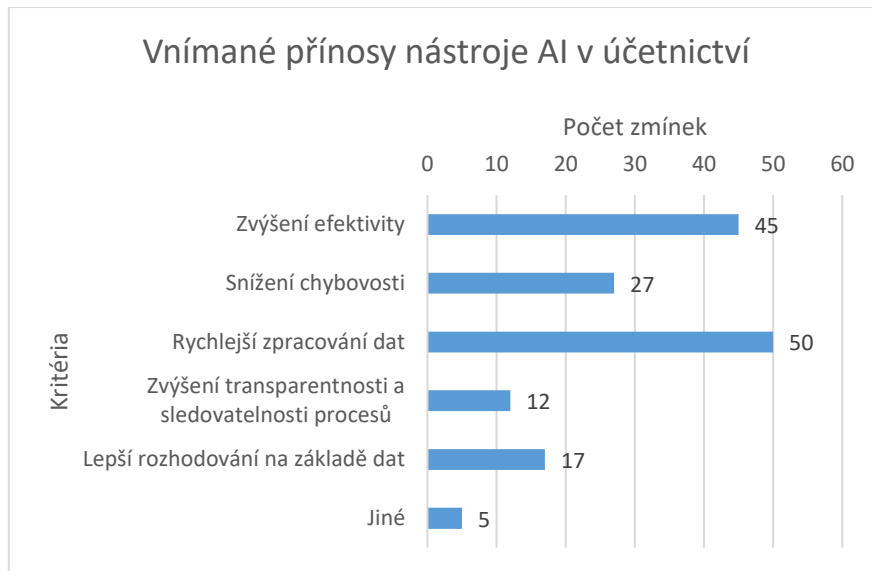
Zdroj.: vlastní zpracování dle vlastního výzkumu (2026)

Převážná část respondentů (41 %) hodnotí implementaci a rozsah AI uvnitř v organizaci zejména negativně, poněvadž nejvíce obdržela hodnocení známka 4. Někteří účastníci (23 %) vnímají rozsah využití jako průměrné, tudíž se jedná o známku 3. Řada respondentů (32 %) zhodnotilo komplexní využití AI ve svých organizacích vskutku pozitivně, proto ohodnotili známkou 2. Zámka 1, jenž zaujímá výborné hodnocení, bohužel neobdržela žádné takové hodnocení od účastníků, naopak známku 5, která je velmi negativní, ohodnotil jeden respondent. Celkem průměrné hodnocení vyšlo 3,18, což znamená, že dle respondentů je rozsah využití AI v organizacích vnímán spíše jako průměrný až trochu i negativní. Důvodem může být třeba to, že řada organizací neumí pracovat s moderními nástroji AI, a tím pádem nejsou schopni daný nástroj maximálně využívat.

Otázka č. 7 - Které z následujících uvedených přínosů podle Vás AI přináší či by mohla přinést v rámci účetnictví?

Tato otázka nám přiblíží, která kritéria jsou vnímána s využitím AI jako nejvíce přínosná a naopak, ve kterých oblastech není vnímán dostatečný přínos.

Graf 11. Přínosy související s implementací AI v odvětví účetnictví

Zdroj.: vlastní zpracování dle vlastního výzkumu (2026)

Poznámka.: Respondenti mohli zvolit více než jedno kritérium

Nejvíce vnímanými přínosy, které souvisí se zaváděním AI v účetnictví, jsou rychlejší zpracování dat (50 zmínek) a zvýšení efektivity práce (45 zmínek). Vskutku je i významný přínos, který spočívá ve snížení chybovosti či její eliminaci (27 zmínek). Navzdory těmto přínosům spojené s AI, mezi méně zmiňovaná kritéria patří lepší rozhodování na základě dat (17 zmínek) a zvýšení transparentnosti a sledovatelnosti procesů (12 zmínek). Jiné přínosy se vyskytují pouze zřídka.

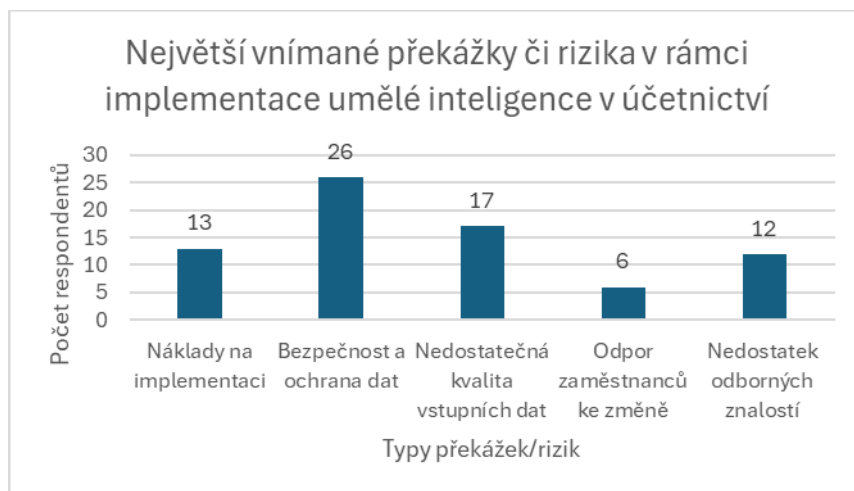
Závěrem lze říct, že respondenti vnímají a spojují AI v tomto odvětví spíše s časovou úsporou a zefektivněním procesů (eliminace rutinní práce apod.).

Otázka č. 8 - Jakou největší překážku či riziko vnímáte při zavádění AI v účetnictví?

Cílem této otázky je zjištění, jakým způsobem respondenti vnímají bariéry související se zaváděním AI v účetnictví, a které považují za velmi zásadní. Tato otázka je velmi důležitá,

poněvadž se jedná o bariéry, jenž způsobují či mohou způsobovat to, že u několika organizací zatím nedošlo k implementaci AI.

Graf 12. Nejčastější uváděné bariéry či rizika, které s sebou přináší implementace AI v účetnictví

Zdroj.: vlastní zpracování dle vlastního výzkumu (2026)

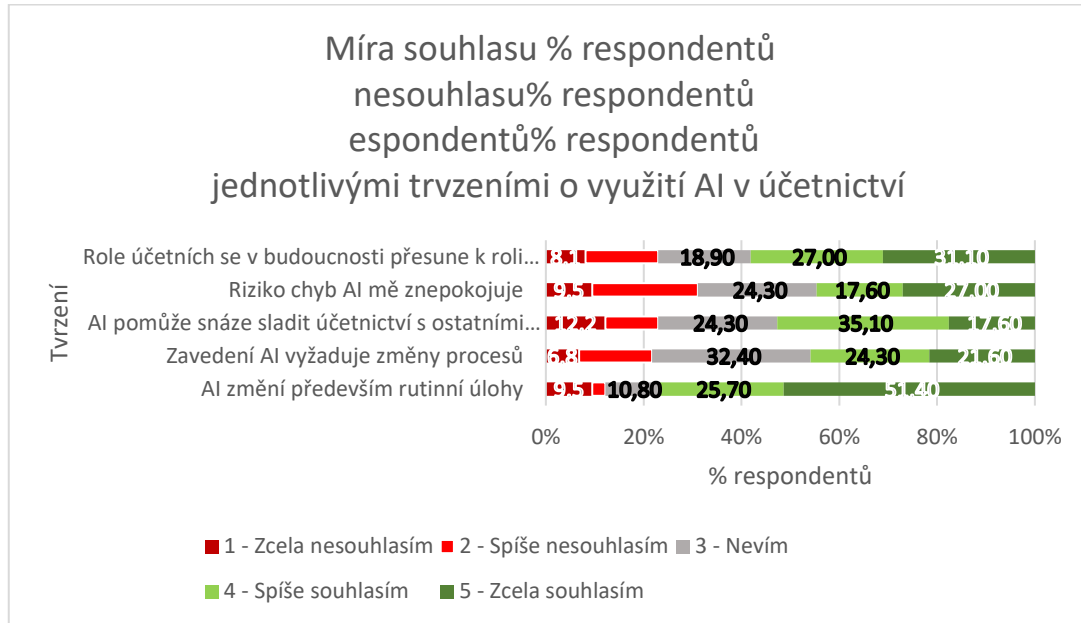
Z grafu č. 12 vyplývá, že nejvíce vnímanou bariérou zavádění AI v účetnictví je bezpečnost a ochrana dat, kterou zvolilo celkem 26 respondentů (35 %). Na střední příčce následuje dle 17 respondentů (23 %) nedostatečná kvalita vstupních dat a náklady na samotnou implementaci, kterou zvolilo 13 respondentů (18 %). Nejméně významnými překážkami, ale stále se jedná o zásadní překážky, jsou nedostatek odborných znalostí (zvolilo 16 % respondentů, tj. 12 osob) a odpor zaměstnanců ke změně, kterou zvolilo 6 účastníků (8 %).

Všeobecně můžeme výsledky z grafů č. 12 interpretovat následovně. Většina respondentů vnímá zásadní rizika zejména v oblasti datové bezpečnosti a kvality dat než v oblasti interních organizačních a lidských faktorech.

Otázka č. 9 - Do jaké míry souhlasíte s následujícími tvrzeními? (1 - zcela nesouhlasím, 5 - zcela souhlasím)

Otázka č. 9 byla navržena jako otázka typu škálová a využívala Likertovu škálu, na kterou účastníci vyjádřili míru souhlasu a nesouhlasu s níže uvedenými tvrzeními v rozmezí od 1 (zcela nesouhlasím) do 5 (zcela souhlasím). Tento typ otázky poskytuje zaznamenání míry souhlasu nebo nesouhlasu jednotlivých stanovisek respondentů. Výsledky jsou zobrazeny níže v Grafu 13.

Graf 13. Míra souhlasu či nesouhlasu respondentů s uvedenými tvrzeními

Zdroj.: vlastní zpracování dle vlastního výzkumu (2026)

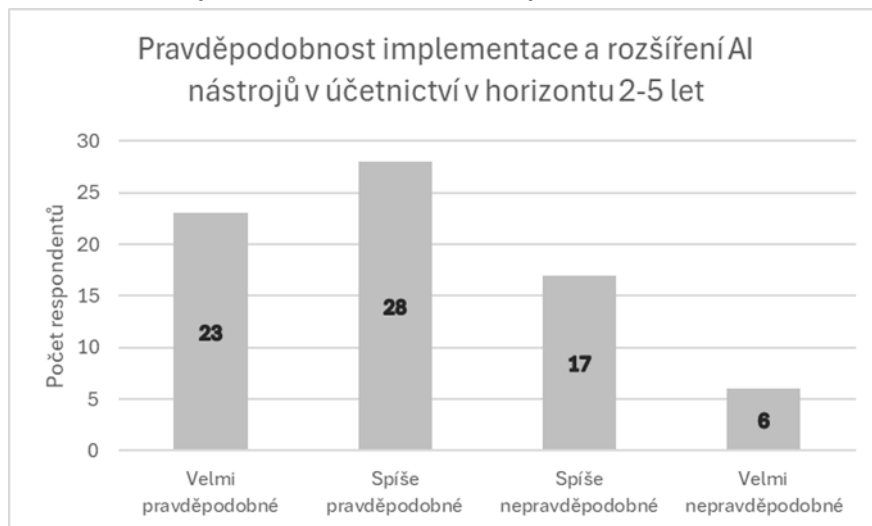
Výsledky z grafu č. 13 nám ukazují, kolik % respondentů souhlasí či nesouhlasí s danými výroky. Lze podotknout, že většina vnímá implementaci AI do účetních procesů spíše příznivě, avšak tu hraje roli i určitá míra obezřetnosti. Drtivá většina respondentů (77,1% - součet úrovní 4 a 5 – tj. spíše souhlasím a zcela souhlasím) souhlasí s tvrzením, že nástroj AI změní zejména rutinní úlohy, přičemž s tímto tvrzením celkově souhlasí nadpoloviční většina všech oslovených respondentů. Kromě toho značná část souhlasí i s výrokem, že nastane posun dosavadní role účetního a to směrem k roli poradce či konzultanta (58,1% - součet úrovní 4 a 5 – tj. spíše souhlasím a zcela souhlasím). Navzdory převládající míry souhlasu s určitými tvrzeními, na druhé straně stále zůstává i určitá míra obezřetnosti. Například tvrzení, které se týká znepokojujání určitých chyb a rizik, které jsou či mohou být výstupem umělé inteligence. S tímto výrokem souhlasí 44,6% respondentů (součet úrovní 4 a 5 – tj. spíše souhlasím a zcela souhlasím) a zhruba jedna třetina oslovených respondentů (konkrétně 32,40%) není schopna posoudit míru souhlasu, nebo míru nesouhlasu ohledně tvrzení, zda se předpokládají některé změny v procesech související s implementací umělé inteligence.

Závěrem můžeme výsledky shrnout, že využití AI je především vnímáno jako nástroj, jež slouží pro zefektivnění práce (eliminace rutinní a administrativní práce), než jako ohrožení pro profesi jako celek.

Otázka č. 10 - Jak pravděpodobné je, že v následujících 2-5 letech Vaše organizace zavede či rozšíří AI nástroje v účetnictví?

Touto otázkou bylo záměrem zjistit, do jaké míry se organizace chystají v následujícím časovém horizontu 2-5 let zavést, případně rozšířit nástroje umělé inteligence do procesů v oblasti účetnictví.

Graf 14. Pravděpodobnost zavádění nástrojů AI v účetnictví v nadcházejících 2-5 let

Zdroj.: vlastní zpracování dle vlastního výzkumu (2026)

Z grafu č. 14 můžeme vidět počet respondentů a jednotlivé pravděpodobnosti, které se týkají implementace či rozšíření nástrojů umělé inteligence v odvětví účetnictví. Z výsledků vyplývá, že zde převládá vysoká či střední míra pravděpodobnosti toho, že tomu tak bude. Můžeme vidět, že jej 23 respondentů (31 %) odpovědělo, že k této situaci velmi pravděpodobně nastane a zároveň 28 respondentů (38 %) odpovědělo, že je to spíše pravděpodobné. Na druhé straně se 17 respondentů (23 %) domnívá, že k této situaci spíše nedojde a pouze 6 respondentů (8 %) tvrdí, že pravděpodobnost nastání této situace je velmi nepravděpodobná.

Celkově můžeme výsledky vnímat spíše optimisticky z pohledu implementace nástrojů AI a jejich rozšíření do účetních procesů. Dominuje zde vysoká či střední pravděpodobnost toho, že k této situaci dojde v nadcházejícím časovém období 2-5 let.

Otázka č. 11 - Co by podle Vás nejvíce podpořilo úspěšné zavedení AI v účetnictví ve Vaší organizaci?

Cílem této otázky bylo zjištění různých faktorů či vlivů, které mají silný vliv na implementaci umělé inteligence do účetních procesů v jednotlivých typech organizací.

Tabulka 4. Tvrzení, která by mohla podpořit implementaci AI v účetnictví

Kategorie faktoru	Příklady výroků respondentů	Počet zmínek
Vzdělání a informovanost	Proškolení zaměstnanců; vyšší informovanost o možnostech automatizace a školení od odborníků	9
Technická začlenění a SW	Integrace AI přímo do stávajícího účetního SW; uživatelsky přívětivé nástroje; lepší kompatibilita a připravenost IS	8
Ekonomické faktory	Nižší pořizovací náklady; finanční dotace a nižší cena za provoz	8
Kvalita a sjednocení dat	Lepší kvalita vstupních dat; sjednocení e-formátů dokladů (faktury, účtenky) a odstranění chybovosti	6
Bezpečnost a spolehlivost	Vyšší přesnost; bezpečnost zpracovávaných dat a důkaz funkčnosti v praxi	4
Lidský faktor a čas	Více času na implementaci; vstřícnost a ochota klientů a zaměstnanců a mladší kolektiv	4
Celkový počet zmínek		39

Zdroj.: vlastní zpracování dle vlastního výzkumu (2026)

Poznámka: Každý respondent mohl uvést více než jedno tvrzení či faktor

V tabulce č. 4 můžeme vidět jednotlivé příklady tvrzení či výroků oslovených respondentů, které mohou mít významný vliv, jež souvisí s podporou implementace nástroje/nástrojů AI do účetních procesů. Nejvíce byla zmiňována taková tvrzení, která jsme zařadili do faktoru vzdělanosti a informovanosti, protože mezi nejčastější odpovědi patřily například: školení od odborníků a dostatečná informovanost o možnostech, co vše a jakým způsobem lze automatizovat (9 zmínek). Dalšími významnými a nejčastěji zmiňovanými výroky dle respondentů byly takové, které se týkají následujících faktorů: technického začlenění; ekonomického a kvality spolu se sjednocením dat. Například v rámci ekonomických faktorů hraje velkou roli náklady, které jsou bezvýhradně spojené s implementací nástroje/nástrojů umělé inteligence (8 zmínek). Avšak několik výroků se týká i faktoru bezpečnosti a spolehlivosti, kde respondenti často uváděli vyšší přesnost a především bezpečnost zpracovávaných dat (4 zmínky). Rovněž i nejméně uváděný výrok se týká lidského faktoru (4 zmínky), což by se spíše předpokládalo, že se tento faktor bude umisťovat na předních místech. V rámci lidského faktoru by řada respondentů ocenila, kdyby měla dostatek času na zavedení nástroje/nástrojů umělé inteligence do procesů v organizaci, ale rovněž i zájem a ochota zaměstnanců k těmto možnostem, které nabízí samotná implementace AI. Někteří respondenti rovněž zmínili mladší kolektiv. Lze si to vysvětlit tak, že mladí lidé by mohli mít větší zájem a ochotu učit se a vzdělávat se v této oblasti. Především mohou vítat nové možnosti, které s sebou mohou přinášet spoustu užitečného, efektivního a s tím souvisí právě ta eliminace rutinních činností, ale i eliminace

administrativní zátěže. Plné znění odpovědí respondentů je přiloženo v příloze D. Odpovědi účastníků na otázku č. 11 z dotazníkového šetření.

Otázka č. 12 - Máte nějaké další připomínky či zkušenosti, které by mohly být pro výzkum užitečné?

Důvodem, proč byla tato dobrovolná otázka položena, je, že cílem bylo získat případný hlubší pohled na danou problematiku a zmapovat tak její řadu připomínek, ale rovněž i zkušeností, které mají respondenti s implementací umělé inteligence.

Tabulka 5. Možná tvrzení či případné připomínky ze strany respondentů na danou problematiku

Kategorie	Hlavní argumenty a zjištění respondentů	Počet zmínek
Nespolehlivost a chybovost	Výstupy AI obsahují chyby v odborných záležitostech; vyžaduje lidskou kontrolu a AI nedokáže vyhodnocovat specifika	6
Efektivita a rentabilita	AI je pro malé firmy s malým objemem dokladů velmi nerentabilní a úspora času při vytěžování je pravidelně zpochybňován časem stráveným kontrolou	3
Ochrana dat a bezpečnost	Být obezřetný na vkládání citlivých údajů (daňová přiznání) do veřejných nástrojů AI, kterým je nástroj ChatGPT a rizika úniku dat	2
Budoucí vývoj a spolupráce	Potřeba užší spolupráce vývojářů s účetními a očekávání budoucího trendu "lidského přístupu" jako prémiové služby	2
Obecný přínos	AI jako nástroj pro matematické analýzy, pravděpodobnosti a rychlé početní vyhodnocení a vnímání AI jako začínajícího oboru	2
Ostatní	Subjektivní názory na genderové složení profese bez přímé vazby na technologii AI	1
Bez vyjádření	Žádné	12
Celkový počet zmínek		28

Zdroj.: vlastní zpracování dle vlastního výzkumu (2026)

Poznámka: Každý respondent mohl zmínit více než jednu připomínku

Z analýzy doplňujících připomínek a zjištění z praxe vyplývá, že zásadní roli hraje nespolehlivost a chybovost, kterou uvádí většina respondentů (6 zmínek). Co se týká kategorie efektivity a rentability (3 zmínky), využití nástroje AI je pro mikropodniky a malé firmy s menším objemem dat nákladově neefektivní vůči výdajům na jejich provoz a kontrolu. Dle respondentů převládá strach, respektive obezřetnost spojená s vkládáním citlivých dat a jejich únikem (2 zmínky).

Zatímco z pohledu budoucího vývoje a spolupráce, účetní zmiňují, že by mělo docházet k užší spolupráci mezi vývojáři AI a účetními, poněvadž toto tvrzení si odůvodňují tak, že oni sami budou muset s těmito nástroji AI pracovat a ovládat je (2 zmínky). Také uvádějí, že vývoj nástrojů AI postupem času zautomatizuje běžné úkony a odborný lidský názor bude vnímán jako exkluzivní prémiová služba. Navzdory těmto zmínkám, někteří účastníci uvedli, že umělá inteligence jako nástroj je velmi vhodný pro oblast matematické analýzy a rychlých početních úkonů, ale rovněž odpověděli, že nástroje AI jsou v počáteční fázi (2 zmínky). Nejvíce dominujícím zjištěním díky provedené analýze je, že většina účetních nemá přímou zkušenost, nebo nemají zatím vyhraněný názor, čímž si toto zjištění můžeme třeba vysvětlit tak, že nástroje AI se nachází v počáteční fázi (12 zmínek). Veškeré uvedené odpovědi jsou přiloženy níže v příloze E. Odpovědi účastníků na otázku č. 12 z dotazníkového šetření.

5.6 Výsledky kvalitativního výzkumu

V této podkapitole dojde k uvedení jednotlivých otázek, které byly položeny jednotlivým vybraným třem respondentům prostřednictvím online formy z důvodu časového omezení. Následně budou jednotlivé odpovědi respondentů analyzovány. Komplexní znění odpovědí respondentů na otázky jsou uvedena níže v příloze F. Odpovědi respondentů na kladené otázky týkající se rozhovoru nad danou problematikou.

Otázka č. 1 – Jak vnímáte aktuální úroveň využití AI v účetnictví, respektive ve Vaší firmě, ale i v rámci celého odvětví?

Všichni respondenti se shodli, že vnímají teprve aktuální úroveň umělé inteligence v jejich organizacích v počáteční fázi. Majitelka účetní firmy (R1) odpověděla: „*Účtování na základě učení se z opakovaných transakcí ve firmě využíváme už řadu let*“. Rovněž zmínila, že konkrétně daňoví poradci nástroj AI využívají pro kontrolu textu, hledání ve zdrojích apod. Hlavní účetní, která působí v mezinárodní společnosti (R2) píše, že se jejich společnost v současnosti zaměřuje na dílčí automatizaci rutinních činností. Generální ředitel účetní firmy (R3) na tuto otázku odpověděl detailně ve smyslu využívání AI ve firmě. Podle R3 se posouvá využití AI od základních věcí (jako je např. odpovídání na maily a zjišťování informací) směrem k třídění vstupních dat (dokladů) a s tím související vytěžování dokladů. R3 se zároveň domnívá a je přesvědčen, že v tomto odvětví to využívá řada účetních stejně, ale nastane přelom, ve kterém dojde k tomu, že nástroj či nástroje AI budou kompletně účtovat a provádět veškeré dílčí rutinní činnosti účetních a ty následně budou mít pouze nějakou supervizi.

Otázka č. 2 – Které konkrétní procesy v účetnictví podle Vás mají největší potenciál pro automatizaci související s AI?

R1 (majitelka účetní firmy) odpověděla, že největší potenciál se týká oblastí finančního řízení a controllingu, tyto oblasti můžeme zařadit do kategorie strategické činnosti. Výstupy oblasti finančního řízení by mohly spočívat v tom, že by díky AI mohly například usnadnit strategická rozhodování manažerů.

R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnost) a R3 (generální ředitel účetní firmy) odpověděli víceméně totožně. Podle nich je především největší potenciál pro oblasti, kterými jsou: sběr/zpracování přijatých faktur; párování transakcí a kontrola přesnosti účetních dokladů. Zmíněné oblasti můžeme zařadit do kategorie operativní činnosti. Zatímco R2 (hlavní účetní –

mezinárodní společnost) zmínila, že má smysl i oblast, kterou můžeme zařadit do kategorie strategických činností, kde by docházelo k pravidelné reportingové činnosti, tak R3 (generální ředitel účetní firmy) odůvodnil svoji odpověď spočívající ve sběru dokladů a následnému zadávání do účetního systému tak, že tato rutinní činnost (respektive část, která je součástí účetního procesu) v následujícím časovém horizontu zanikne, zejména se to bude týkat firem, které to začnou s AI zcela vážně a budou této změně nakloněny.

Otázka č. 3 – Má Vaše firma již zkušenosti s používáním nástroje/nástrojů založených na AI (např. pro automatické účtování, analýzu dat či detekci chyb)? Jestliže ano, jaké přinesly výsledky?

R1 (majitelka účetní firmy) zmínila, že aplikaci, kterou dosud využívají, vychází ze strojového učení (jedná se o předchůdce AI). Využívání této aplikace ušetří společnosti až desetitisíce transakcí, jež jsou automaticky zaúčtovány. Podle R1 nemá komplexní zavedení AI pro oblast účtování žádný smysl a svoji odpověď zdůvodnila následovně: *„Implementace AI pro účtování nedává smysl, pokud nejsou v pořádku základní pořízená data. Momentálně se na tuto situaci soustředíme.“*

R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnost) a R3 (generální ředitel účetní firmy) odpověděli, že mají rovněž zkušenosti s nástroji, které jsou založené na AI. U R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnost) se jedná o vytěžování dat z faktur a u R3 (generálního ředitele účetní firmy) se to rovněž týká vytěžování, a proto tento respondent uvedl, že využívají platformu WFLOW, jež je určená pro oblast digitalizace a automatizace účetních procesů. V rámci oblasti analýzy dat R3 (generální ředitel účetní firmy) řekl, že nástroj AI pro analýzu dat využívají zcela výjimečně a to jen u pár svých klientů, kde nástroje AI zhodnocují či posuzují konkrétní finální data, ale dle slov R3 (generální ředitel účetní firmy) jsou s touto oblastí teprve na začátku.

Díky využití nástroje/nástrojů AI pro oblast vytěžování dat z faktur, jak odpověděla R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnost), výsledek spočíval ve zrychlení zpracování dokladů a došlo i ke snížení chybovosti vyvolané manuálním zadáváním dat.

Otázka č. 4 – Jaké hlavní přínosy vnímáte při používání AI v účetních procesech?

Hlavním přínosem v rámci využívání nástroje/nástrojů AI v účetnictví je podle R1 (majitelky účetní firmy) eliminace běžných rutinních činností, které účetní vykonávají na denní bázi. R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnost) vnímá více přínosů, proto na tuto otázku stručně a jasně odpověděla následovně: *„Zvýšení efektivity práce, úspora času, vyšší přesnost dat, aby se účetní věnovaly analytickým a kontrolním činnostem“*. Co se týká R3 (generálního ředitele účetní firmy) odpověděl, že jako zásadní přínos vnímá rychlost a rovněž i přesnost, jak odpověděla R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnost). R3 (generální ředitel účetní firmy) dodal, že aby byla přesnost co nejvyšší, tak to souvisí se správném nastavením AI.

Lze tedy z odpovědí respondentů říct, že hlavní přínosy se týkají odstranění nudných rutinních činností, které souvisí s automatizací dílčích procesů, ale také se týkají efektivity a spolehlivosti, jak uvádí R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnost) a R3 (generální ředitel účetní firmy).

Otázka č. 5 – Naopak, s jakými riziky či problémy se dle Vás může při zavádění AI v účetnictví potýkat/setkávat?

Na tuto otázku všichni účastníci rozhovoru odpověděli různorodě. Každý z nich vnímá největší riziko či problém trochu odlišně. R1 (majitelka účetní firmy) uvedla, že může nastat problém, že účetní neporozumí detailu, který by souvisel s výstupem AI. Následně zmínila, že dalším problémem může být chybovost, kterou může způsobovat samotná implementace AI do účetních procesů a s ní spojené i výstupy. R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnost) na tuto otázku odpověděla: „*Závislost na kvalitě vstupních dat a možné chyby v nastavení systémů.*“ Tvrzení R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnost) naznačuje, že aby byly co nejvíce minimální rizika či problémy se zaváděním AI do účetních procesů, je nezbytné, aby byla v pořádku pořízená vstupní data a rovněž i správné nastavení AI. R3 (generální ředitel účetní firmy) vnímá jako největší problém bezpečnost dat. Bezpečnost dat představuje i pro řadu účastníků z kvantitativního výzkumu významnou omezující faktor, poněvadž firmy mají citlivá data a s tím souvisí především to, že si musí všichni uživatelé, kteří využívají AI, dávat pozor na to, co vkládají do veřejně dostupných nástrojů AI či umožňují přístup AI k jejich informacím a datům. Zároveň s tímto souvisí i obavy, aby se data nezneužila, nebo i dokonce neztratila, respektive neunikla do veřejného prostředí.

Otázka č. 6 – Myslíte si, že využívání AI může v budoucnu zásadně změnit roli účetních a jejich požadované dovednosti? Pokud ano, jakým směrem?

Většina účastníků (R1 a R2) se shodla a odpověděla, že se do budoucna role a kompetence účetních změní do role poradců či konzultantů a tím pádem dojde ke zvýšení důležitosti digitální gramotnosti. Vyplývá z toho, že až dojde k této změně role účetních, účetní budou schopni se zaměřit na analytičtější, kontrolní a strategičtější činnosti. Odpověď R3 (generální ředitel účetní firmy) se zdá být vzdáleně obdobná, jako odpovědi zbývajících dvou respondentek, ale R3 (generální ředitel účetní firmy) zareagoval na tuto otázku tak, že si myslí, že dojde ke změně role účetních pracovníků, proto své tvrzení vysvětlil následovně: „*Určitě ano, jestli dnes je účetní o tom, že když ji přijde doklad a ona se má v hlavě zamyslet nad 15 věcmi, aby věděla, kam to má zaúčtovat, tak tohle prostě zvládne AI.*“ Můžeme toto tvrzení R3 (generálního ředitele účetní firmy) vnímat tak, že odpověděl skoro obdobně jako ostatní účastníci tohoto výzkumu. Zkrátka tak, že běžné rutinní činnosti převezme do své kompetence umělá inteligence a účetní se budou soustředit na jiné činnosti, které vyžadují více lidské interakce, pochopení, myšlení apod.

Otázka č. 7 – Jak se Vaše firma připravuje na integraci nových technologií do účetních procesů (např. školení zaměstnanců apod.)?

Převážná část účastníků uvedla (R2 – hlavní účetní – mezinárodní společnost a R3 – generální ředitel účetní firmy), že se související se integrací nových technologií do účetních procesů, se připravují způsobem interních školení svých zaměstnanců. Zatímco R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnost) zmínila i skutečnost, že se jedná i o samostudium, tak R3 (generální ředitel účetní firmy) odpověděl: „*Snažím se zaměstnance školit, ale spíše sleduji trendy v oboru, navštěvuji konference atd., abych pak mohl předat know-how, nastavit nový firemní proces atd.*“ Lze tuto odpověď brát jako velmi zodpovědnou, a to jak vůči firmě, tak i vůči zaměstnancům působící ve firmě. R3 (generální ředitel účetní firmy) může jej nasbírat informace, naučit se a rozšířit si znalosti a následně jej pak případně aplikovat v praxi. Navzdory tomu, že se R3 (generální ředitel účetní firmy) snaží a je ochoten sledovat nové trendy v tomto odvětví, může

jeho firma mít výhody nad jinými firmami, jenž působí v tomto odvětví na trhu, poněvadž je zcela zřejmé, že je klíčové být v tomto odvětví v rámci nových moderních technologií otevřený, vzdělávat se a následně se přizpůsobovat aktuálním situacím, kterým jsou firmy v daném odvětví vystavené. Avšak R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnost) a R3 (generální ředitel účetní firmy) se připravují na případné změny, jež mohou nastat v nadcházejícím časovém období, R1 (majitelka účetní firmy) odpověděla na tuto otázku velmi stručně a jasně. Podle R1 (majitelky účetní firmy) stojí začlenění nových moderních technologií mnoho peněžních prostředků. Dále uvedla, že i při jejich velikosti firmy, nemá pro ně komplexní integrace těchto technologií zatím žádný ekonomický smysl (vysoké náklady).

Otázka č. 8 – Jaký postoj podle Vás mají Vaši klienti k využívání AI v účetnictví – vítají tyto inovace či možnosti, nebo naopak, k těmto inovacím či možnostem přistupují spíše s obavami?

Znění této otázky se přímo týká účetních firem, které zpracovávají a vedou účetnictví podnikatelům, firmám, nadacím, spolkům apod., proto zde odpověď od R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnosti) nebude součástí, poněvadž tato respondentka působí v mezinárodní společnosti a jejich společnost se nespécializuje na zpracovávání a vedení účetnictví jiným subjektům.

R1 (majitelka účetní firmy) odpověděla: „*Je jim to úplně jedno, jsou rádi, že nemusí účetnictví řešit.*“ Je naprosto pochopitelné, že ať už firmy nebo podnikatelé, kteří si nechávají vést účetnictví u firem či společností, které se přímo na tuto problematiku specializují a působí v tomto odvětví na trhu, tyto starosti rádi přenechávají zkušeným účetním, které to budou řešit a vykonávat místo nich. Firmy či podnikatelé se tak budou moct soustředit na strategičtější a mnohem více klíčové činnosti. Naopak, podle R3 (generálního ředitele účetní firmy) někteří klienti přistupují a vnímají využití AI v účetnictví spíše negativně, ale zároveň podotýká, že má i řadu mladých firem, ve kterých působí mladí lidé a ti využití AI v účetních procesech přijímají, protože si uvědomují, že digitalizace a integrace nových moderních technologií do účetních procesů a nejen do tohoto odvětví, nás nemine a musíme těmto změnám začít čelit, ať už z pohledu uživatelů, kteří využívají AI pro své soukromé účely, tak i z pohledu uživatelů, kteří jí využívají v práci a začleňují tyto nové a moderní technologie do procesů své firmy.

Otázka č. 9 – Jak si představujete budoucnost účetnictví za 5-10 let v souvislosti se zásadním a rapidním rozvojem AI?

Většina respondentů (R2 – hlavní účetní . mezinárodní společnost a R3 – generální ředitel účetní firmy) tvrdí, že s rostoucím se vývojem AI dojde ke změnám, a to především ke změně role účetních a vyšší úrovně automatizace, která bude mít pod kontrolou značnou část běžných účetních procesů. V jaké míře se využívá a posouvá AI, budou v budoucnosti účetní vykonávat spíše poradenskou či konzultační činnost a zároveň budou mít kompetence v rámci správnosti a kontroly dat. R1 (majitelka účetní firmy) odpověděla: „*V řádu 5 let nebude velká změna, obor je velmi rigidní. Zásadní změnu přinese povinná datová výměna faktur od roku 2030, ale ta přišla i bez AI.*“ Z odpovědi R1 (majitelky účetní firmy) vyplývá, že rok 2030 bude pro všechny firmy velmi zlomový, poněvadž s velkou pravděpodobností dojde k povinné digitalizaci v oblasti formátu faktur.

5.7 Shrnutí a zodpovězení na výzkumné otázky

Z analýz výsledků kvantitativního a kvalitativního výzkumu vyplývá, že respondenti vnímají úroveň týkající se oblasti implementace AI do účetních procesů v počáteční fázi. Její vývoj se ale neustále rozvíjí a je očividné, že se tato situace bude týkat všech typů firem, které působí na trhu. Několik organizací má již zkušenosti se zaváděním AI do účetních procesů a zase několik firem nemá žádné zkušenosti a plánují či zvažují implementaci AI do svých interních procesů. Zatímco organizace, které mají zkušenosti zmiňovaly, že největším přínosem je úspora času a nástroje AI využívají k automatizaci běžných rutinních činností, tak firmy, které implementaci AI zvažují, nebo dokonce plánují, se nejvíce obávají bezpečnosti a ochrany dat. Tento klíčový faktor je jeden z pravděpodobně „brzdících“ vlivů k tomu, aby došlo na zavedení AI do procesů organizací.

Účastníci z kvantitativního výzkumu a zároveň účastníci z kvalitativního výzkumu se jednoznačně shodli, že role účetních se bude ubírat jiným směrem. Jejich role se posune do role odborných poradců či konzultantů, kteří se budou rovněž soustředit na strategičtější, analytičtější a složitější činnosti, které budou vyžadovat odborný lidský úsudek a především kritické myšlení, jenž tyto činnosti nebude robot schopen je vykonat. Proto by se firmy v rámci této změny, která velmi brzy pravděpodobně nastane, měly zaměřit na to, aby svým zaměstnancům poskytly odborná interní školení, jež budou doprovázena profesionálními odborníky, kteří se touto problematikou zabývají a mají s ní zkušenosti.

Co se týká ohledně přínosů a bariér či překážek, které s sebou přináší implementace AI, tak jsou popsány a uvedeny níže pod jednotlivými zodpovězenými výzkumnými otázkami:

Výzkumná otázka č. 1: Jaká je dosavadní úroveň k využívání AI a automatizace v účetnictví v ČR?

Úroveň v této oblasti není ani nízká a ani vysoká. V rámci celkového zjištění můžeme říct, že se jedná o střední úroveň. Řada firem pracuje a zavádí AI do procesů napříč odvětvím účetnictví a ba naopak, několik firem stále zůstává u klasických postupů a přístupů.

Avšak rozsah využití AI v oblasti účetnictví většina respondentů hodnotila velmi negativně viz Graf 10 (přidělilo známku 4). Toto tvrzení si můžeme odůvodnit tak, že několik organizací zřejmě neumí ovládat či pracovat s moderními nástroji AI, a proto nedochází k jejímu plnému využívání.

Výzkumná otázka č. 2: Které účetní činnosti jsou nejčastěji automatizovány pomocí AI a RPA?

Nejčastější oblasti, které jsou automatizovány jsou vytěžování a účtování faktur; párování platebních styků a vytváření reportů. Všechny tyto oblasti, ve kterých dochází k jejich automatizaci, AI a RPA firmám ušetří viditelný čas. Nutné je podotknout, že RPA šetří značnou práci účetním s přepisováním dat.

Výzkumná otázka č. 3: Jaké jsou přínosy, jenž s sebou přináší zavádění AI do účetních procesů z pohledu respondentů?

Mezi nejvíce vnímanými přínosy dle respondentů jsou: rychlejší zpracování dat; zvýšení efektivity a snížení chybovosti. Z toho jasně plyne, že tyto uváděné přínosy nahrazují běžné rutinní činnosti. S těmito přínosy souvisí i fakt, že dochází k výrazné úspoře času a účetní se tak mohou věnovat jiným dílčím činnostem.

Výzkumná otázka č. 4: Jaká rizika a překážky s sebou přináší zavádění AI v účetnictví?

Nejvíce vnímanými bariéry či překážkami dle respondentů jsou: bezpečnost a ochrana dat; nedostatečná kvalita vstupních dat a náklady na samotnou implementaci AI do procesů. Ohledně bezpečnosti a ochrany dat je sepsáno konkrétní doporučení pro oblast kontroly a bezpečnosti níže v podkapitole Doporučení v oblasti kontroly a bezpečnosti. Co se týká kvality vstupních dat, je zřejmé, aby výstupy generované od AI modelů byly co nejvíce bezchybné, je nezbytné, aby byla nejprve v pořádku pořízená vstupní data. Jestliže budou základní data v pořádku, pak hrozí mnohem menší riziko ze strany chybovosti spojené s výstupy AI modelů.

Výzkumná otázka č. 5: Jak zavedení AI ovlivňuje roli účetních a organizaci práce v účetních odděleních?

Tato výzkumná otázka navazuje, respektive má úzkou souvislost s výzkumnou otázkou č. 3, která se týká přínosů v rámci implementace AI do účetních procesů. Odpověď na tuto otázku je velmi jednoznačná a drtivá většina to vnímá následovně. Samotná implementace AI do jednotlivých procesů v oblasti účetnictví, ovlivňuje především práci účetních. A to konkrétně tím způsobem, že je schopná nahradit a zautomatizovat běžné rutinní úkony, které vykonávají účetní na denní bázi. Účetní role se posune směrem k roli odborných konzultantů či poradců, budou sloužit jako garanti správnosti dat a jejich interpretace. Budou schopni se věnovat analytičtější a strategičtější činnostem, než tomu bylo doposud bez možnosti využití AI v procesech v oblasti účetnictví. Tato situace přijme organizace uskutečnit interní školení svých zaměstnanců v rámci implementace AI a práci s jednotlivými AI modely. Klíčové tedy je, aby účetní uměli s AI modely pracovat a ovládat je.

5.8 Diskuse

Avšak v teoretické části této práce, jak uvádí Seyfor (2025), že většina firem působících na území ČR, lpí dodnes na tradičních postupech, a proto se podle něj úroveň jejich digitalizace a implementace AI nachází v počáteční fázi. Toto tvrzení lze na základě provedených výzkumů potvrdit. Poněvadž dle zjištění řada organizací vnímá AI, že se nachází v počáteční fázi. Je tedy otázkou času, kdy dojde k tomu, že by měly organizace vážně čelit této situaci a začít uskutečňovat taková opatření, která souvisí s implementací AI do procesů (interní školení a vzdělávání zaměstnanců). Dále Seyfor (2025) a průzkum, který vedla agentura Perfect Crowd tvrdí, že největší bariérou pro samotné zavedení AI nástrojů do procesů stále setrvávají nezáměr a nechuť měnit postupy a procesy, které jsou součástí malých a středních podniků již řadu let. Podle výzkumů, jenž byly součástí této práce a zjištění výsledků vyplývá, že tomu tak skutečně v praxi není a tedy toto tvrzení jednoznačně neprokázaly. Podle zrealizovaných výzkumů této práce patří mezi nejvíce vnímané bariéry a překážky zejména bezpečnost a ochrana dat, ale také nedostatečná kvalita vstupních dat. Firmy, které již pracují s AI modely, nebo naopak plánují či zvažují tento krok, by měly využívat placené verze profesionálnějších AI verzí, které jim mohou zaručit, že veškerá citlivá data zůstanou ve firemním prostředí a nedostanou se do veřejného prostředí. Jedná se například o tyto placené AI verze, které jsou uvedeny níže viz Doporučení v oblasti kontroly a bezpečnosti. I když Novotný (2024) zmiňuje ve své knize, že v odvětví digitalizace vnímá oblast bezpečnosti dat spíše jako přínos než nějakou překážku, i přes všechny okolnosti tvrdí, že se za bezpečnost těchto dat nemůže na sto procent zaručit. Přesto zmiňuje, že tato oblast převyšuje možná potenciální rizika.

Z pohledu úkonů, které lze zautomatizovat prostřednictvím využití například technologiemi RPA; AI a OCR, je aktuálně možné zautomatizovat veškeré dosavadní běžné rutinní činnosti, které vykonávají zaměstnanci na denní bázi (od vkládání dat do systému až po párování platebních transakcí a vytváření reportů a výkazů). Výsledky se shodují s tím, co tvrdí například studie a odborné práce od autorů Smeets et al. (2021); Kniňová (2024); IBM (2023); Thangapandian et al. (2025) a Ahmed (2024), které jsou součástí teoretické části této práce.

V důsledku automatizace rutinních činností dochází k úspoře značného času pracovníků a účetní se mohou věnovat takovým činnostem, které vyžadují kritický lidský úsudek, poněvadž těchto strategických a analytických úkonů nejsou zatím schopni vykonávat žádné moderní technologie. Tuto změnu potvrzuje i Kerr et al. (2025) a Daud et al. (2024). Účetní by měli absolvovat průběžná odborná školení, která by se týkala AI a práci s datovými platformami, aby byli schopni a dokázali se orientovat v oblasti datové analytiky, chápali a byli schopni vysvětlit a interpretovat výstupy generované AI modely. S tímto výrokem souhlasí i například autoři studií Kerr et al. (2025) a Greenman et al. (2024).

Co se týká podnikových procesů, tak využití AI má na ně velmi klíčový dopad. Avšak využívání AI s sebou nepřináší samé benefity, najdou se zde i stinné stránky, tak dopad na podnikové procesy se ubírá spíše směrem pozitivního rázu (např. snížení chybovosti a vyšší úroveň efektivity). Pracovníci se mohou zaměřit na zásadní činnosti, jako je třeba finanční rozhodování a plánování, jak to potvrzují i studie od autorů Greenman et al. (2024); Lee a Tajudeen (2020) a Alruwaili a Mgamal (2025).

Nejzásadnější změnou, která by již brzy pravděpodobně mohla nastat či by mohla nastat v nadcházejícím časovém horizontu, bude změna týkající se primárně účetních pracovníků, jejichž role se posune takovým směrem, který bude vyžadovat více odborné, analytické a strategické dovednosti, ale i rovněž ovládnutí moderních technologií včetně AI modelů. S tím bude souviset odborná interní školení a vzdělávání zaměstnanců v této oblasti. Cílem bude co nejlépe porozumět této oblasti a umět s ní spolupracovat v praxi (respektive v systémech v organizaci).

6 Doporučení

V této kapitole budou níže uvedena konkrétní doporučení pro jednotlivé subjekty, kterých se oblast AI týká a budou muset této oblasti čelit.

6.1 Doporučení pro management

Vedení firmy by mělo přistupovat k zavádění umělé inteligence do procesů zejména strategickým přístupem, nikoliv jen s vidinou, že by došlo k technologickému pokroku v rámci digitalizace. Hlavním doporučením pro management tedy je, aby se zaměřili na plné nasazení digitalizace a rovněž i na snížení papírového oběhu dokladů (nejlépe, aby přešli z papírového oběhu dokladů na elektronický oběh dokladů, například pomocí technologie OCR). V praxi by to mohlo znamenat, že veškerá vstupní data (faktury) by vstupovala do firmy pouze elektronickým způsobem a umělá inteligence by z těchto vstupních dat vytěžila vše, co zvládne (důležitá data). Tím by došlo k úplnému omezení manuálního přepisování dat. Vše, co by se týkalo procesu, by fungovalo na bázi automatické kontroly, poněvadž by software porovnával informace, které by byly uvedeny na faktuře a to včetně s původní objednávkou i potvrzením o převzetí zboží ve skladu. Jakmile by se všechny údaje shodovaly s těmi původními, byl by příslušný doklad automaticky zaúčtován a následně by byl připraven k platebnímu styku a to bez jakékoliv interakce lidského faktoru. Z toho vyplývá pro oddělení managementu (vedení firmy), že by došlo k výraznému zrychlení celého schvalovacího procesu a snížení chyb. Zejména pro manažery by toto mohlo přinést výhodu, kterou by mohlo být například to, že by měli manažeri k dispozici aktuální data o nákladech firmy. Manažerům by tato výhoda umožnila řídit firemní finance prostřednictvím počítače či mobilní aplikace a to vše v reálném čase.

Dále by měl management usilovat o to, aby docházelo k proškolení zaměstnanců a jejich role by jej směřovala z běžných rutinních záležitostí směrem k analytickým činnostem, rozhodování a strategickému finančnímu řízení. Oddělení managementu společnosti by mohlo zrealizovat pro své zaměstnance odborné kurzy (např. finance business partnering a řízení digitálních procesů) se zaměřením na automatizaci procesů (RPA). Ceny těchto typů školení se na trhu pohybují dohromady okolo zhruba 45 000 Kč až 80 000 Kč za jednotlivce. Konkrétně dle PwC (2025) se cena kurzu u finance business partnering pohybuje okolo 34 500 Kč bez DPH za kompletní rozvojový program a u kurzu řízení digitálních procesů se cena pohybuje okolo 14 000 Kč za jednodenní intenzivní kurz a za komplexní certifikované programy se cena pohybuje okolo 45 000 Kč bez DPH. Tato školení se zaměřují na automatizované kontrolní mechanismy včetně jejich nastavení a získání přehledu nad softwarovými roboty, kteří zastupují běžné rutinní činnosti. Investice do těchto odborných digitálních znalostí či dovedností zaručí, že zaměstnanci nebudou vykonávat roli „vkladačů“ vstupních dat, ale že se zaměří na efektivní spravování digitálního ekosystému firmy. Tímto krokem by se mohla eliminovat možná rizika související se systémovými chybami a mohlo by to jej mít dopad na zvýšení komplexní bezpečnosti finančních procesů.

6.2 Doporučení pro účetní

Pro účetní pracovníky vyplývá doporučení následující. Měli by uvítat plné nasazení digitalizace v oblasti procesů a elektronického oběhu dokladů a nikoliv se zaměřovat na manuální zadávání dat. Z toho plyne, že by se tito pracovníci měli soustředit na kritickou kontrolu nad jednotlivými výstupy, jež jsou generovány AI. Rovněž by se měli zaměřit na takové činnosti, které vyžadují lidský a odborný úsudek. Se zaváděním AI do procesů by měli účetní absolvovat vzdělání, které se týká oblasti práce s datovými platformami. Konkrétně by se účetní měli naučit dovednosti v oblasti automatizované transformace dat (např. nástroj Power Query), pochopení propojenosti systémů (např. rozhraní API) a principy datového zobrazení v nástrojích business intelligence (např. Power BI). Tato kompetence, kterou pracovníci získají, jim poskytne umět nikoli pouze efektivním způsobem čistit a připravovat data pro AI modely, ale i vykonávat odbornou supervizi nad integritou celého digitálního ekosystému. Posledním doporučením, jež může být velmi klíčové, je, aby se účetní stali spolutvůrci v oblasti zaměřené na automatizující procesy. Ze strany účetních by docházelo k tomu, že by poskytovali pravidelnou zpětnou vazbu vývojářům včetně jejich specifických potřeb, které by měly být zohledněné, až budou využívat a pracovat s nástroji AI v praxi.

Zavedení těchto kompetencí do praxe vede k výrazné eliminaci míry manuálních chyb a k efektivnímu využití kapacit (z časového hlediska), které je možné poté přiřadit do analytických činností s daleko vyšší přidanou hodnotou pro oblast strategického rozvoje společnosti.

6.3 Doporučení v oblasti kontroly a bezpečnosti

Z pohledu kontroly je doporučení zcela evidentní. Klíčovými operacemi, jako jsou například: odesílání různých typů daňových přiznání nebo schválení či odeslání vysokých plateb, by měla být u těchto operací vyžadována lidská kontrola (HITL). To znamená, že člověk by měl být posledním uživatelem, který schválí a potvrdí výstupy.

V rámci citlivých finančních dat a bezpečnosti, jak se obává R3 (generální ředitel účetní firmy) v kapitole Výsledky kvalitativního výzkumu, konkrétně u otázky č. 5, by měly firmy využívat jen ty nejlepší možné placené verze AI nástrojů. Využívání těchto profesionálnějších verzí AI nástrojů jim může zaručit, že citlivá data zůstanou uvnitř firmy, „nevyplavou“ do veřejného prostředí a nebudou nijak zvlášť jiným způsobem zneužita. Jedná se například o tyto konkrétní profesionálnější AI nástroje:

- ChatGPT Enterprise – jedná se o verzi od OpenAI, která je určena výhradně pro firmy. Tato verze umožňuje šifrování dat a neomezený přístup k pokročilejším analýzám dat bez rizika jejich úniku.
- Google Gemini Business/Enterprise – tento AI nástroj nabízí obdobnou úroveň ochrany v rámci Google Workplace, kde jsou citlivá finanční data oddělena od veřejných modelů.
- Copilot for Business – citlivá data jsou chráněna v rámci cloudu Microsoftu (v souladu s GDPR a SOC2).

Uvedené nástroje nejsou zdarma, jedná se o placené AI nástroje. Ceny se pohybují okolo 22 USD až 30 USD (tj. zhruba 480 Kč až 700 Kč) měsíčně za jednoho uživatele. Integrace těchto AI nástrojů by se měla uskutečňovat prostřednictvím API rozhraní a to bezprostředně do účetního softwaru, na základě čehož by se eliminovalo riziko úniku informací při manuálním zacházení s doklady mimo zabezpečeným firemním prostředím.

Závěrem by mohlo být další doporučení, které se týká dohledatelnosti. Každý úkon, který je automatizován, by měl být zpětně kontrolovatelný. Každý výstup, který vykoná AI, by měl ukázat určeným subjektům, proč a jakým způsobem daný výstup vytvořila (respektive zpracovala). To umožní snadné prokázání při probíhajícím auditu, nebo i kontroly z finančního úřadu.

Závěr

Využití AI v účetnictví představuje velmi zásadní trend. Lze i domnívat se, že by mohla být implementace AI v brzké době nepostradatelným nástrojem pro různé typy organizací.

Cílem této bakalářské práce bylo zanalyzovat využití umělé inteligence v účetnictví a posoudit její dopad na podnikové procesy. Následně zmapovat postoje lidí vůči oblasti umělé inteligence a také identifikovat přínosy a bariéry, které s sebou přináší umělá inteligence.

V teoretické části této práce byly konkrétně zmíněny důležité pojmy a oblasti, kterých se tato problematika týká. Nejprve je vymezená oblast umělé inteligence a poté jsou uvedené další charakteristiky pojmů či odvětví, které tvoří součást hlavní podstaty pro pochopení a uchopení těchto pojmů za účelem získání komplexního přehledu.

V praktické části byly provedeny dva výzkumy – kvantitativní a kvalitativní výzkum. V rámci kvantitativního výzkumu byla zvolena metoda dotazování a dotazník sloužil jako výzkumný nástroj pro tento výzkum. Co se týká kvalitativního výzkumu, tak byla zvolena metoda řízeného pohovoru. Díky výsledkům prostřednictvím využitých metod a nástrojů, došlo k podrobné analýze těchto výsledků a získání současného pohledu od respondentů na oblast využívání umělé inteligence.

Je zřejmé, že samotná úroveň, jež dochází k využívání AI v tomto odvětví je doposud v počáteční fázi. Důvodem třeba je, že řada organizací lpí na tradičních postupech a procesech, které doposud fungovaly a nemají chuť a zájem výrazným způsobem měnit již zaběhnuté procesy. Dále, že pracovníci neumějí zacházet s těmito moderními technologiemi, což vyžaduje specifická odborná školení (např. kurz nástroje Power Query – úprava a analýza dat) a vzdělávání zaměstnanců v této oblasti. Posledním důvodem je také třeba i to, že samotná implementace je finančně náročná a nevyplatí se zejména pro mikro, malé a střední podniky, které nemají velkou administrativní zátěž. Pro takové typy velikostí firem by bylo zavedení AI v odvětví účetnictví velmi neefektivní.

Dle získaných výsledků a zjištění od respondentů, je očividné, že zejména některé střední a velké společnosti již využívají nástroje AI a moderní technologie. Tyto nástroje využívají pro automatizaci běžných rutinních činností (vytěžování faktur a jejich účtování; párování platebních transakcí a vytváření reportů a zpráv). Přínosem je především výrazná úspora času a vyšší efektivita. Celkově se jedná o běžné rutinní činnosti, které vykonávají pracovníci na denní bázi. Navzdory těmto možnostem, které již využívá řada firem, ušetří či eliminují nudnou rutinní práci pracovníkům a ti se mohou věnovat důležitým strategickým a analytickým činnostem, které vyžadují lidský úsudek a odborné znalosti.

Z pohledu role účetních, se jejich role změní k roli odborných poradců či konzultantů, kteří budou schopni rozumět výstupům nástrojům AI, interpretovat jejich data a budou plnit i roli jakéhosi garanta správnosti dat. Vyplývá z toho, že se tito pracovníci zaměří na více analytické a strategické činnosti, při kterých je nutná lidská interakce a nikoliv moderní technologie, která by daný úkon zpracovala a vyřešila.

Závěrem lze říct, že oblast umělé inteligence se stává nezbytnou součástí našich životů a tato oblast nás bude všechny ovlivňovat jak v osobním životě, tak i ve sféře pracovní. Proto by mělo docházet k takovým typům odborným školení a vzdělávání pracovníků, aby byli všichni

pracovníci, kterých se tato změna už týká či se bude týkat, byli připraveni a využívali maximálně tyto moderní technologie a modely AI.

Seznam použité literatury

ABBAS, A. W. a M. HUSSAIN. *A Literature Review of Artificial Intelligence. UMT Artificial Intelligence Review*. Online. 2021, vol. 1, no. 1, s. 1-27. Dostupné z: <https://doi.org/10.32350/air.11.01>

ACCA. *Global talent trends 2024*. Online. Londýn: ACCA, 2024. [cit. 2026-01-15]. Dostupné z: <https://www.accaglobal.com/gb/en/professional-insights/pro-accountants-the-future/global-talent-trends-2024>

AHMED, K. *The Future of Accounting: Trends in AI and Automation*. Online. Center for Management Science Research. 2024, vol. 2, no. 02, s. 23-36. Dostupné z: <https://cmsrjournal.com/index.php/Journal/article/view/41>

AL-ASSAF, Karam, Wadhah ALZAHMI, Vian AHMED a Zied BAHROUN. *Comprehensive Review of Enterprise Resource Planning (ERP) Systems And Performance Management Integration In Healthcare*. Online. Management Systems in Production Engineering. 2025, vol. 33, no. 3, s. 332-353. ISSN 2450-5781. [cit. 2025-12-21]. Dostupné z: <https://doi.org/10.2478/mspe-2025-0032>.

ALRUWAILI, Talal Fawzi a Mahfoudh Hussein MGMMAL. *The impact of artificial intelligence on accounting practices: an academic perspective*. Online. Humanities and Social Sciences Communications. 2025, vol. 12, no. 1. ISSN 2662-9992. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1057/s41599-025-05004-6>.

APPELBAUM, Deniz, Alexander KOGAN a Miklos A. VASARHELYI. *Big Data and Analytics in the Modern Audit Engagement: Research Needs*. Online. Auditing: A Journal of Practice & Theory. 2017, vol. 36, no. 4, s. 1-27. ISSN 0278-0380. [cit. 2025-11-27]. Dostupné z: <https://doi.org/10.2308/ajpt-51684>.

ARENS, Alvin A., Randal J. ELDER a Mark S. BEASLEY. *Auditing and Assurance Services Plus Myaccountinglab with Pearson Etext*. Prentice Hall, 2016. ISBN 978-0134435091.

BARTOŠ, Pavel a ČERNÝ, Lukáš. *AI umělá inteligence, úvod do problematiky a současné trendy: Jak zprovoznit vlastní AI „Verze učitel/student“*. Online. Evropská akademie vzdělávání SE, 2025. ISBN 9788053051279.

BARTOŠ, Pavel. *A.I. umělá inteligence, úvod do problematiky a současné trendy: Jak zprovoznit vlastní AI „Verze učitel/student“*. Online. Evropská akademie vzdělávání SE, 2023. ISBN 9788011042226.

BRYNJOLFSSON, Erik a MCAFEE, Andrew. *The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies*. W. W. Norton & Company, 2014. ISBN 9780393239355.

CHENHALL, Robert H. a MOERS, Frank. *The role of Innovation in the evolution of management accounting and its integration into management control*. Online. Accounting, Organizations and Society. 2015, vol. 47, s. 1-13. ISSN 0361-3682. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.aos.2015.10.002>.

CHO, O. H. *Analysis of the impact of Artificial Intelligence Applications on the Development of Accounting Industry*. Online. Nanotechnology Perceptions. 2024, s. 74-83. Dostupné z: <https://nano-ntp.com/index.php/nano/article/view/390/261>.

- CHUKWUANI, V. N. a M. A. EGIYI. *Automation of Accounting Processes: Impact of Artificial Intelligence*. Online. International Journal of Research and Innovation in Social Science (URISS). 2020, vol. 4, s. 444-449. Dostupné z: <https://www.rsisinternational.org/journals/ijriss/Digital-Library/volume-4-issue-8/444-449.pdf>
- DAUD, Norhaslinda et al. *The Impact of Artificial Intelligence (AI) in Accounting Profession: A Concept Paper*. Online. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences. 2024, vol. 7, no. 5. ISSN 2222-6990. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.6007/ijarbss/v14-i9/23019>.
- DAVENPORT, Thomas a HARRIS, Jeanne. *Competing on Analytics: Updated, with a New Introduction*. Online. Harvard Business Press, 2017. ISBN 9781633693739. Dostupné z: <https://books.google.co.id/books?id=LW9GDgAAQBAJ>.
- DELOITTE. *16 Artificial Intelligence projects from Deloitte Practical Cases of Applied AI*. Online. 2018. Dostupné z: <https://ai-hungary.com/files/content/dam/deloitte/nl/documents/innovatie/deloitte-nl-innovatie-artificial-intelligence-16-practical-cases.pdf>.
- DELOITTE. *Důvěra se stává hlavní překážkou pro zavedení agentní umělé inteligence ve financích a účetnictví*. Online. 2025. [cit. 2026-02-08]. Dostupné z: <https://www.deloitte.com/us/en/about/press-room/trust-main-barrier-to-agentic-ai-adoption-in-finance-and-accounting>.
- DWIVEDI, Yogesh K. et al. *Artificial Intelligence (AI): Multidisciplinary perspectives on emerging challenges, opportunities, and agenda for research, practice and policy*. Online. International Journal of Information Management. 2021, vol. 57, s. 101994. ISSN 0268-4012. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2019.08.002>.
- ELMAASARAWY, Ayman. *AI Trends: Navigating the Future*. Online. Ayman Elmaasarawy, 2024. [cit. 2025-10-09]. Dostupné z: [https://www.google.cz/books/edition/AI Trends Navigating the Future/FO86EQAAQBAJ?hl=cs&gbpv=0](https://www.google.cz/books/edition/AI_Trends_Navigating_the_Future/FO86EQAAQBAJ?hl=cs&gbpv=0).
- EUROPEAN UNION. *Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council on harmonised rules on artificial intelligence (AI Act)*. Online. Official Journal of the European Union. 2024. [cit. 2026-01-15]. Dostupné z: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.
- EZIEFULE, A. O. et al. *The Role of AI in Automating Routine Accounting Tasks*. Online. European Journal of Accounting, Auditing and Finance Research. 2024, vol. 10, no. 12, s. 109-134. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://ejournals.org/ejafr/wp-content/uploads/sites/16/2024/06/The-Role-of-AI-in-Automating-Routine-Accounting-Tasks.pdf>.
- GAO, Hanyao et al. *Machine learning in business and finance: A literature review and research opportunities*. Online. Financial Innovation. 2024, vol. 10, no. 1. ISSN 2199-4730. [cit. 2025-10-10]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1186/s40854-024-00629-z>
- GARRISON, Ray H., Eric W. NOREEN a Peter C. BREWER. *Managerial accounting*. 2020. New York: McGraw-Hill Education. ISBN 978-1260247787.
- GOOGLE. Gemini 3 Flash [velký jazykový model]. 2026. Dostupné z: <https://gemini.google.com>

- GOOGLE. GEMINI. *Využívejte Gemini ještě víc*. Online. [2026]. [cit. 2026-03-30]. Dostupné z: <https://gemini.google/cz/subscriptions>
- GREENMAN, Cindy et al. *An Analysis of the Impact of Artificial Intelligence on the Accounting Profession*. Online. Journal of Accounting, Ethics & Public Policy. 2024, roč. 25, č. 2. ISSN 2956-8390. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.60154/jaep.2024.v25n2p188>
- HASAN, Ahmed Rizvan. *Artificial Intelligence (AI) in Accounting & Auditing: A Literature Review*. Online. Open Journal of Business and Management. 2022, roč. 10, č. 01, s. 440-465. ISSN 2329-3284. [cit. 2025-10-08]. Dostupné z: <https://doi.org/10.4236/ojbm.2022.101026>
- HUSSIN, Nurul Afza Khusaini Mat et al., *The Impact of Artificial Intelligence on the Accounting Profession: A Concept Paper*. Online. Business Management and Strategy. 2024, roč. 15, č. 1, s. 34. ISSN 2157-6068. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.5296/bms.v15i1.21620>
- IBM. *What is intelligent automation?* Online. IBN. [cit. 2026-01-07]. Dostupné z: <https://www.ibm.com/think/topics/intelligent-automation>
- JEDLIČKOVÁ, Anetta. *Regulace rizik a etické výzvy umělé inteligence v kontextu nařízení AI Act*. Online. Anthropologia integra. 2024, roč. 15, č. 2, s. 7-15. ISSN 1804-6665. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.5817/ai2024-2-7>
- WEYGANDT, JERRY J.; KIMMEL, PAUL D. a KISSO, DONALD E. *Financial Accounting*. Online. Wiley, 2019. ISBN 9781119594611. Dostupné z: https://books.google.cz/books/about/Financial_Accounting.html?id=c_ZzyAEACAAJ&redir_esc=y
- KERR, David et al. *A Review of AI and Its Impact on Management Accounting and Society*. Online. Journal of Risk and Financial Management. 2025, vol. 18, no. 6, s. 340. ISSN 1911-8074. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.3390/jrfm18060340>
- KIESO, Donald E., Jerry J. WEYGANDT a Terry D. WARFIELD. *Intermediate Accounting IFRS*. Online. John Wiley, 2020. ISBN 978-1-119503682. Dostupné z: <https://alqashi.com/book/Book50.pdf>
- KNIHOVÁ, Ladislava. *AI Marketing Playbook: Jak ChatGPT a umělá inteligence mění svět marketingu*. Praha: Grada, 2024. ISBN 9788027172177. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/ai-marketing-playbook-12501/>.
- KOKINA, J. a T. H. DAVENPORT. *The Emergence of Artificial Intelligence: How Automation is Changing Accounting and Auditing*. Online. Journal of Emerging Technologies in Accounting. 2017, 14(1), 115-122. Dostupné z: <https://doi.org/10.2308/jeta-51730>
- KPMG INTERNATIONAL. *AI in financial reporting and audit: Navigating the new era*. Online. 2024, no. 139348-G, s. 1-28. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmgsites/xx/pdf/2024/04/ai-in-financial-reporting-and-audit-web.pdf.coredownload.inline.pdf>
- KRÁL, Bohumil. *Manažerské účetnictví. 4. rozšířené a aktualizované vydání*. Praha: Management Press, 2018. ISBN 978-80-7261-568-1.

LEE, Cheah Saw a Farzana Parveen TAJUDEEN. *Usage and Impact of Artificial Intelligence on Accounting: Evidence from Malaysian Organisations*. Online. Asian Journal of Business and Accounting. 2020, roč. 13, č. 1, s. 213-240. ISSN 1985-4064. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.22452/ajba.vol13no1.8>

MAŘÍK, Vladimír, TRČKA, Michal a kol. *Proč se nebát umělé inteligence? AI pohledem nejen českých odborníků*. Online. Brno: Jota, 2024. ISBN 9788076894600. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/proc-se-nebat-umele-inteligence-14051/>.

MICROSOFT. *Flexibilní plány Copilotu pro každou organizaci*. Online. 2026. [cit. 2026-03-30]. Dostupné z: <https://www.microsoft.com/cs-cz/microsoft-365-copilot/pricing>

MIKELSTEN, Daniel, TEIGENS, Vasil a SKALFIST, Peter. *Umělá inteligence: Čtvrtá průmyslová revoluce*. Online. Cambridge Stanford Books, 2020. [cit. 2025-10-08]. Dostupné z: https://www.google.cz/books/edition/Um%C4%9Bl%C3%A1_inteligence_%C4%8Ctvr%C3%A1_pr%C5%AFmyslov/ox3NDwAAQBAJ?hl=cs&gbpv=0

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Umělá inteligence: České firmy zdvojnásobily využití umělé inteligence*. Online. ODBOR DIGITÁLNÍ EKONOMIKY A CHYTRÉ SPECIALIZACE. 2025. [cit. 2025-10-09]. Dostupné z: <https://mpo.gov.cz/cz/podnikani/digitalni-ekonomika/umela-inteligence/ceske-firmy-zdvojnaso-bily-vyuziti-umele-inteligence--cesko-se-posouva-v-evropskem-srovnani--289443/>

THANGAPANDIAN, NIVETHITHA et al. *Impact of Robotic Process Automation on Accounting*. Online. Journal of Innovation Systems Engineering and Management. 2025, roč. 10, č. 12s, s. 646-668. ISSN 2468-4376. [cit. 2025-10-18]. Dostupné z: <https://doi.org/10.52783/jisem.v10i12s.1940>

NEEDLES, Belverd E. et al. *Principles of Accounting*. 12. vydání. © 2014, 2011. Online. 2013. South-Western, Cengage Learning. ISBN-13: 978-1-133-62698-5. Dostupné z: [file:///C:/Users/User/Downloads/TWELFTH Edition Principles of Accounting%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/TWELFTH%20Edition%20Principles%20of%20Accounting%20(1).pdf).

NOVOTNÝ, Pavel. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2024*. 18. vydání. Praha: Grada, 2024. ISBN 9788027152414.

OPENAI. ChatGPT [velký jazykový model]. 2025. Online. [cit. 2025-11-10]. Dostupné z: <https://chatgpt.com/>.

OPENAI. ChatGPT [velký jazykový model]. 2026. Online. [cit. 2026-02-09]. Dostupné z: <https://chatgpt.com/>.

OPENAI. Stanovení cen. Online. © 2015–2026. [cit. 2026-03-30]. Dostupné z: <https://chatgpt.com/cs-CZ/pricing/>.

MHLONGO, N. Z. et al. *Robotic process automation in routine accounting tasks: A review and efficiency analysis*. Online. World Journal of Advanced Research and Reviews. 2024, roč. 22, č. 1, s. 695-711. ISSN 2581-9615. [cit. 2025-10-17]. Dostupné z: <https://doi.org/10.30574/wjarr.2024.22.1.1156>.

PAVELKOVÁ, Drahomíra; KNÁPKOVÁ, Adriana; ŠTEKER, Karel a REMEŠ, Daniel. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady - 3., kompletně aktualizované vydání*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/kniha/financni-analyza-4265/>.

PAVLOVIC, Milos et al. *Revolutionizing Management Accounting: The Role of Artificial Intelligence in Predictive Analytics, Automated Reporting, and Decision-making*. Online. Business & Management Compass. 2024, roč. 68, č. 4, s. 23-42. ISSN 3033-0106. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.56065/nxn2gx53>

PwC. *The Fearless Future: 2025 Global AI Jobs Barometer*. Online. 2025. [cit. 2025-10-09]. Dostupné z: <https://www.pwc.com/gx/en/issues/artificial-intelligence/job-barometer/2025/report.pdf>

PwC. *Tax Function of the Future series: A focus on today. Spotlight: Robotic Process Automation (RPA). What Tax needs to know now*. Online. May 2017. [cit. 2025-10-08]. Dostupné z: <https://www.pwc.com.au/tax/taxtalk/assets/monthly/pdf/tfof-robotics-process-automation-may17.pdf>.

PwC. *PwC Akademie. Přehled kurzů*. Online. © 2017 - 2026. [cit. 2026-03-30]. Dostupné z: <https://www.pwc.com/cz/cs/akademie/prehled-kurzu.html>

QUANTIC SCHOOL OF BUSINESS AND TECHNOLOGY. *The Unquestionable Benefits of AI In Accounting & Finance for 2024*. Online. 2023. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://quantic.edu/blog/2023/03/20/artificial-intelligence-in-accounting-and-finance/>

RANSBOTHAM, Sam et al. *Reshaping Business with Artificial Intelligence: Closing the Gap Between Ambition and Action*. Online. MIT Sloan Management Review. 2017. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://sloanreview.mit.edu/projects/reshaping-business-with-artificial-intelligence>.

RIKA, Apriana a ARMIANI, Armiani. *How Artificial Intelligence Has Impacted Accounting*. Online. International Journal of Economics, Management and Accounting. 2024, roč. 2 č. 1, s. 213-220. ISBN 3046-9376. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.61132/ijema.v2i1.416>

SEYFOR. *Polovina firem zůstává v účetnictví u tištěného světa*. Online. Dopravní noviny. 2025. [cit. 2026-01-15]. Dostupné z: <https://www.dnoviny.cz/informatika/seyfor-polovina-firem-zustava-v-ucetnictvi-u-tisteneho-sveta>.

SCHWEITZE, Brandon. *Artificial Intelligence (AI) Ethics in Accounting*. Online. Journal of Accounting, Ethics & Public Policy. 2024, roč. 25, č. 1. ISSN 2956-8390. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://jaepp.org/index.php/jaep/article/view/349/329>.

SINGH, Ashish. *The Future Of Accounting: How AI And Automation Are Changing The Profession*. Online. International Journal For Multidisciplinary Research. 2025, roč. 7, č. 2. ISSN 2582-2160. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.36948/ijfmr.2025.v07i02.39838>

SMEETS, Mario, Ralph ERHARD a Thomas KAUSSLER. *Robotic Process Automation (RPA) in the Financial Sector*. Online. Springer Nature, 2021. ISBN 978-3-658-32974-7. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/978-3-658-32974-7>

SUN, T., S. F. CAHAN a D. EMANUEL. *Big Data Analytics in Financial Statement Audits*. Online. Journal of Accounting Literature. 2017, 39, 1-22. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.acclit.2017.09.002>.

ŠTĚTINOVÁ, Barbora; BERNAT, Lukáš a LÖFFLER, Vladimír. *BIG DATA a umělá inteligence pro manažery: Praktický návod, jak držet krok s dobou v 21. století*. Vladimír Löffler, 2021. ISBN 9788090822641.

TANCEROVÁ, Tereza. „Papírové“ účetnictví zanikne do konce dekády. *Digitalizace oboru přitáhne pladou krev, říká šéfka This One*. Online. Euro.cz. 2024. [cit. 2026-01-15]. Dostupné z: <https://www.euro.cz/clanky/papirove-ucetnictvi-zanikne-do-konce-dekady-digitalizace-oboru-pritahne-mladou-krev-rika-sefka-this-one/>

UIPATH. *What is robotic process automation (RPA)?* Online. 2025. [cit. 2025-10-10]. Dostupné z: <https://www.uipath.com/rpa/robotic-process-automation>

VĂRZARU, Anca Antoaneta. *Assessing the Impact of AI Solutions' Ethical Issues on Performance in Managerial Accounting*. Online. Electronics. 2022, vol. 11, no. 14, s. 2221. ISSN 2079-9292. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.3390/electronics11142221>

VASARHELYI, Miklos A., Alexander KOGAN a Brad M. TUTTLE. *Big Data in Accounting: An Overview*. Online. Accounting Horizons. 2015, vol. 29, no. 2, s. 381-396. ISSN 1558-7975. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.2308/acch-51071>

YI, Yiming. *The Impacts of AI on the Accounting Industry*. Online. Advances in Economics, Management and Political Sciences. 2025, roč. 184, č. 1, s. 90-95. ISSN 2754-1169. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.54254/2754-1169/2025.bl23231>

ZEMÁNKOVÁ, A. *Artificial Intelligence and Blockchain in Audit and Accounting: Literature Review*. Online. WSEAS Transactions on Business and Economics. 2019, 16, 568-581. [cit. 2025-10-08]. Dostupné z: <https://www.wseas.org/multimedia/journals/economics/2019/b245107-089.pdf>.

ZHANG, Huaping a Jianyun SHANG. *Natural Language Processing and Applications*. Online. Springer Nature, 2025. ISBN 9789819797394.

ZHANG, Chao et al. *Ethical impact of artificial intelligence in managerial accounting*. Online. International Journal of Accounting Information Systems. 2023, vol. 49, s. 100619. ISSN 1467-0895. [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2023.100619>.

ZHANG, Yingying et al. *The Impact of Artificial Intelligence and Blockchain on the Accounting Profession*. Online. IEEE Access. 2020, roč. 8, s. 110461-110477. ISSN 2169-3536. [cit. 2025-10-09]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1109/access.2020.3000505>.

Přílohy

Příloha A. Komplexní znění dotazníku

Využití AI v účetnictví

Dobrý den, jmenuji se Matěj Železný, momentálně studuji studijní program Finance a řízení na VŠPJ a chtěl bych Vás prosím touto cestou požádat o vyplnění krátkého dotazníku, který je zaměřen na využití umělé inteligence v účetnictví a s tím související dopad na podnikové procesy podniku.

Vyplnění dotazníku je zcela dobrovolné. Shromážděné odpovědi budou využity k odbornému zpracování v rámci bakalářské práce a veškeré údaje jsou zpracovány anonymně.

V případě nejasností či dotazů se na mě můžete obrátit prostřednictvím mailu: zelezny@student.vspj.cz

Děkuji za Váš čas, za Vaše vyplnění dotazníku a také za to, že Vaším postojem přispějete k poznání dané problematiky.

Matěj Železný

* Povinné

1. Využíváte v účetnictví či ve finančních procesech nějaké nástroje, kterou jsou založené na AI? *

- ANO
- NE
- PLÁNUJEME

2. Jestliže ano, které nástroje AI již využíváte? *

3. Jestliže ano, v čem vidíte přidanou hodnotu zavedení? *

4. Jestliže ano, ve kterých oblastech? *

- Zpracování dat (automatické zadávání dokladů)
- Spárování účtů či transakcí
- Detekce chyb / podvodů
- Audit / kontrola
- Predikce (např. cash flow)
- Vytváření výkazů či reportů
- Jiné

5. Jestliže využíváte, ve kterých dalších oblastech plánujete zavedení AI nástrojů? *

- Zpracování dat (automatické zadávání dokladů)
- Spárování účtů či transakcí
- Detekce chyb / podvodů
- Audit / kontrola
- Predikce (např. cash flow)
- Vytváření výkazů či reportů
- Jiné

6. Jak byste ohodnotili rozsah využití AI v účetnictví ve Vaší organizaci? (známkování jako ve škole, 1 - plné využití, 5 - žádné využití)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

7. Které z následujících uvedených přínosů podle Vás AI přináší či by mohla přinést v rámci účetnictví? *

- Zvýšení efektivity
- Snížení chybovosti
- Rychlejší zpracování dat
- Zvýšení transparentnosti a sledovatelnosti procesů
- Lepší rozhodování na základě dat
- Jiné

9 Do jaké míry souhlasíte s následujícími tvrzeními? (1 - zcela nesouhlasím, 5 - zcela souhlasím)

*

8. Jakou největší překážku či riziko vnímáte při zavádění AI v účetnictví? *

- Náklady na implementaci
- Bezpečnost a ochrana dat
- Nedostatečná kvalita vstupních dat
- Odpor zaměstnanců ke změně
- Nedostatek odborných znalostí

	1	2	3	4	5
AI v účetnictví změni hlavně rutinní úlohy, ale strategické úkony zůstanou na lidech	☐	☐	☐	☐	☐
Zavedení AI si vyžaduje významné změny v podnikových procesech	☐	☐	☐	☐	☐
AI pomůže snáze sladit účetnictví s dalšími oblastmi (např. plánování a controlling)	☐	☐	☐	☐	☐
Riziko chyb AI mě znepokojuje	☐	☐	☐	☐	☐
V budoucnosti bude role účetních primárně zaměřena na poradenství a interpretaci dat než na rutinní operace	☐	☐	☐	☐	☐

10. Jak pravděpodobné je, že v následujících 2-5 letech Vaše organizace zavede či rozšíří AI nástroje v účetnictví? *

- Velmi pravděpodobné
- Spíše pravděpodobné
- Spíše nepravděpodobné
- Velmi nepravděpodobné

11. Co by podle Vás nejvíce podpořilo úspěšné zavedení AI v účetnictví ve Vaší organizaci?

12. Máte nějaké další připomínky či zkušenosti, které by mohly být pro výzkum užitečné?

13. Jste? *

- Muž
- Žena

14. Do jaké věkové kategorie patříte? *

- 18-25
- 26-40
- 41-55
- 56 a více

15. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání? *

- zš
- sš
- voš
- vš

16. Jaká je velikost Vaší organizace (počet zaměstnanců)? *

- 1-15
- 16-50
- 51-200
- 201 a více

17. V jaké oblasti působí Vaše organizace? *

- Služby
- Výroba
- Obchod
- IT
- Jiné

18 Jakou roli vykonáváte v rámci působení v organizaci? *

- Účetní
- Vedoucí účetnictví (případně financí)
- Manažer
- Jiné

Microsoft tento obsah nevytvořil ani neschválil. Data, která odešlete, se pošlou vlastníkově formuláře.

 Microsoft Forms

Příloha B. Znění otázek pro účely kvalitativního výzkumu

- 1) Jak vnímáte aktuální úroveň využití AI v účetnictví, respektive ve Vaší firmě, ale i v rámci celého odvětví?
- 2) Které konkrétní procesy v účetnictví podle Vás mají největší potenciál pro automatizaci související s AI?
- 3) Má Vaše firma již zkušenosti s používáním nástroje/nástrojů založených na AI (např. pro automatické účtování, analýzu dat či detekci chyb)? Jestliže ano, jaké přinesly výsledky?
- 4) Jaké hlavní přínosy vnímáte při používání AI v účetních procesech?
- 5) Naopak, s jakými riziky či problémy se dle Vás může při zavádění AI v účetnictví potýkat/setkávat?
- 6) Myslíte si, že využívání AI může v budoucnu zásadně změnit roli účetních a jejich požadované dovednosti? Pokud ano, jakým směrem?
- 7) Jak se Vaše firma připravuje na integraci nových technologií do účetních procesů (např. školení zaměstnanců apod.)?
- 8) Jaký postoj podle Vás mají Vaši klienti k využívání AI v účetnictví – vítají tyto inovace či možnosti, nebo naopak, k těmto inovacím či možnostem přistupují spíše s obavami?
- 9) Jak si představujete budoucnost účetnictví za 5-10 let v souvislosti se zásadním a rapidním rozvojem AI?

Příloha C. Odpovědi účastníků na otázku č. 3 z dotazníkového šetření

Počet odpovědí

Ověření z více zdrojů v reálném čase; úspora času
U této funkce zatím jen v nasměrování na příslušné paragrafy. Zatím je v tomto AI velice pozadu a z 50% udává nepřesné informace.
Úspora práce zaměstanců
rychlost
Lepší dostupnost informací, na konkrétní problém; rychlost
Nemusím přepisovat data; zpracování tabulek, překlady
usnadňuje nám práci s daty klienta před naimportováním do účetního software
Digitoo - Digitalizace dokladů, snížení rutinní práce; ChatGPTPlus, Claude - Poradce v řadě oblastí, Zapier - Tvorba vlastních IT nástrojů
Rychlost zpracování, tudíž následně zvýšení kapacity se stávajícím počtem zaměstnanců.
lepší a rychlejší orientace v legislativním bordelu
Budoucnost vedení účetnictví
Bezplatné poradenství
Rychlost, flexibilita
Rychlost, přesnost, časová úspora, finanční úspora
Rychlost procesu
Automatizace komunikace
jednoduchost
Řeším daňové problémy, hledám chyby po jiných účetních. Doklady čtu a je rychlejší je napsat. Kromě stahování.
Menší chybovost, lepší archivace, časová úspora
AI mi pomáhá s psanými texty, e-maily. V účetnictví a právních věcech stále dělá chyby.
zrychlení a úbytek rutinní práce
Zrychlení opakujících se úkolů, práce s daty rychlejší

Příloha D. Odpovědi účastníků na otázku č. 11 z dotazníkového šetření

Počet odpovědí

Méně striktní IT politika
Nízkonákladný robot (AI)
kvalitní systém
připravenost IS
správné proškolení uživatelů
Asi celková informovanost, co všechno by se dalo pomocí AI zautomatizovat.
Zlepšení kvality dat
Dobrá datová kvalita
V účetnictví obecně bude posun se zavedením e formátů dokladů (faktury, účtenky atd.) na evropské úrovni. Tím budou existovat kvalitní vstupní data.
zhroucení dosud používaného software
Menší nároky na implementaci - sladění SW a nástrojů AI, vzájemná kompatibilita stále není ideální. Digtioo - menší chybovost AI, vyšší spolehlivost a rychlost
školení
proškolení zaměstnanci, finanční prostředky
Zatím nic
Já už ji používám
chat odborného pomocníka v hledání v zákonech

Kdyby nám AI procesy "někdo" zavedl a my se naučili systém zpracování dokladů. Pak můžeme nastavovat tyto procesy u klientů. Moje účetní mají strašně práce a nemají čas zavádět nové procesy.
Finanční dotace, mladší a moderně uvazující klientela
Pokud by AI fungovala na 150% jako člověk
kdyby AI ufnkce začal nabízet stávající software, který používáme
školení na AI, zavedení AI odborníkem
Správný a propracovaný výběr AI s implementací do účetního softwaru.
Urychlení procesu účtování.
Omezení rutinních prací a zrychlení práce.
Kdyby účetní systémy již obsahovaly vytěžovací funkce a nemusely by se složitě implementovat
dostatek financí
Větší informovanost
Nic
Snížení chybovosti AI
Více finančních prostředků
strategie firmy a proškolení zaměstnanců
Nižší cena

nemohu odpovědět

IT specialista na tuto oblast

Nižší finanční náklad na pořízení, klienty máme ze střední třídy podnikatelů a i pro ně je problém digitalizace dat.

Jsem extérní a mám ji. Lidé ale nemohou s ni normálně komunikovat, dát lidem při práci s ní (některým ne) velmi omezené pravomoci. AI nedělá chyby, ty dělají vstupní data od lidí.

Sjednocení formátu vstupních podkladů, případně přímo tvorba jednotného formátu.

Vyšší ochota klientů a zaměstnanců pro nasazení

Mladší kolektiv.. :)

Ukázka, že to skutečně funguje a bez chyb.

zatím extrémní náklady na zavedení a extrémní chybovost

nedokážu posoudit

bezpečnost zpracovaných dat

Kvalitní vstupní data a uživatelsky přívětivé nástroje.

Odborník, který by nám pomohl a proškolil tým.

Příloha E. Odpovědi účastníků na otázku č. 12 z dotazníkového šetření

Počet odpovědí

Ne
ne
Při umělém vytěžování dokladů ne vždy je výhoda úspora času. Doklady si vždy musím zkontrolovat a proto u některých firem je poměr vytěžování a čas na kontrolu nevýhodný.
Zavedení automatizace má smysl pouze, pokud přinese zvýšení zisku.
účetnictví je ryze mužská profese, ženy ji obsadily pouze omylem a bylo by lepší, kdyby se věnovaly něčemu jinému (např. řízení kamionů. Řidiči nejsou a dámy umí tak jako tak pouze jezdit autem do nákupních center a telefonovat. To je do budoucna nedostatečná kvalifikace pro účetní, ale perfektní kvalifikace pro řidičky kamionů, kde pracovní síla chybí
Zatím jednoznačně vedou nástroje jako ChatGPT. SW na vytěžování a automatizaci procesů v účetnictví zatím funguje tak na 50% z řady důvodů
Je to teprve začátek. Aplikace se teprve tvoří a učí se. Vývojáři by měly plně spolupracovat při vývoji s účetními, protože aplikace jsou tvořeny primárně pro ně.
Vedení účetnictví s pomocí AI pomůže velkým a středně velkým firmám (s velkým objemem dat). My bohužel zpracováváme účetnictví začínajícím malým firmám, kde bohužel není tolik dokladů, účetnictví musí být levné. Zde bohužel AI procesy nejsou rentabilní.
Při své práci jsem několikrát zkoušela využívat různé druhy AI. Bohužel vždy se našly ve výstupech podstatné chyby. Zatím ani jednou mi neporadila v důležitých věcech. Je dobrá akorát na vytvoření něčeho, co není důležité. Tam, kde je vyžadována 100% bezchybnost zatím nemůže nahradit člověka.
ano
častokrát AI nedokáže vyhodnotit specifika v daném problému a dává široké odpovědi, které jsou často prakticky nesprávné
V bývalé práci jsme zaváděli AI, ale vlivem toho, že platforma AI, která byla zvolena, byla v začátcích, znamenalo, že výsledná práce byla velmi neproduktivní a chybová. Z tohoto důvodu jsem si udělal na celé AI špatný obrázek.
Nedokážu teď odpovědět.
Zatím nevím.
nemám zkušenosti
Ne
Nevěřit AI, dávat si pozor na data, nedávat do ChatGPT danové příznání a podobně
Ne
nemám
ne
No já ji chápu, dál ji zkoumat nemusím. Pro výzkum, analýzu, rady, řešení více pravděpodobných možností analýzou na jednu a kolik %. Zavedení matematiky do života. Mnoho životních znalostí, možností a tvoření vzorců, pravděpodobných cest ve výrobě. Rychlé početně vyhodnocené jedné v % s důkazy.
Nic mne nenapadá.
nemám
Hodně se teď investuje do AI, mám ale pocit, že v budoucnu, až AI bude všude, tak zase naopak budeme platit za to, abychom od někoho měli lidský přístup.

Příloha F. Odpovědi respondentů na kladené otázky týkající se rozhovoru nad danou problematikou

Příloha F.1. Odpovědi R1 (majitelky účetní firmy) na kladené otázky

- 1) Jak vnímáte aktuální úroveň využití AI v účetnictví, respektive ve Vaší firmě, ale i v rámci celého odvětví?

Účtování na zaklade učení se z opakovaných transakcí ve firmě využíváme už řadu let; přímo AI používáme v rámci vývoje.

Naši daňoví poradci AI využívají pro kontrolu textu, hledání ve zdrojích apod.

- 2) Které konkrétní procesy v účetnictví podle Vás mají největší potenciál pro automatizaci související s AI?

Finanční řízení a controlling

- 3) Má Vaše firma již zkušenosti s používáním nástroje/nástrojů založených na AI (např. Pro automatické účtování, analýzu dat či detekci chyb)? Jestliže ano, jaké přinesly výsledky?

Naše aplikace je založena na strojovém učení, tedy předchůdce AI. Díky tomu máme měsíčně desetitisíce transakcí účtovaných automaticky

Implementace AI pro účtování nedává smysl, pokud nejsou v pořádku základní pořízená data. Soustředíme se teď na to.

- 4) Jaké hlavní přínosy vnímáte při používání AI v účetních procesech?

Odstranění nudné rutiny.

- 5) Naopak, s jakými riziky či problémy se dle Vás může při zavádění AI v účetnictví potýkat/setkávat?

Zodpovědné osoby neporozumění detailu a chybovost

- 6) Myslíte si, že využívání AI může v budoucnu zásadně změnit roli účetních a jejich požadované dovednosti? Pokud ano, jakým směrem?

Účetní se posunou do role konzultantu

- 7) Jak se Vaše firma připravuje na integraci nových technologií do účetních procesů (např. školení zaměstnanců apod.)?

Integrace nových technologií stojí spoustu peněz a ani při naší velikosti to zatím nedává ekonomický smysl.

- 8) Jaký postoj podle Vás mají Vaši klienti k využívání AI v účetnictví – vítají tyto inovace či možnosti, nebo naopak, k těmto inovacím či možnostem přistupují spíše s obavami?

Je jim to úplně jedno, jsou rádi, že nemusí účetnictví řešit.

- 9) Jak si představujete budoucnost účetnictví za 5-10 let v souvislosti se zásadním a rapidním rozvojem AI?

V řádu 5 let, nebude velká změna, obor je velmi rigidní.

Zásadní změnu přinese povinná datová výměna faktur od roku 2030, ale ta přišla i bez AI.

Příloha F.2. Odpovědi R2 (hlavní účetní – mezinárodní společnost) na kladené otázky

- 1) Jak vnímáte aktuální úroveň využití AI v účetnictví, respektive ve Vaší firmě, ale i v rámci celého odvětví? **Zatím spíše v počáteční fázi, soustředíme se hlavně na dílčí automatizaci rutinních činností.**
- 2) Které konkrétní procesy v účetnictví podle Vás mají největší potenciál pro automatizaci související s AI? **Zpracování přijatých faktur, párování plateb, kontrola správnosti účetních dokladů a v pravidelné reportingové činnosti.**
- 3) Má Vaše firma již zkušenosti s používáním nástroje/nástrojů založených na AI (např. Pro automatické účtování, analýzu dat či detekci chyb)? Jestliže ano, jaké přinesly výsledky? **Vytěžování dat z faktur, které vedly ke zrychlení zpracování dokladů a snížení chybovosti způsobené ručním zadáváním dat.**
- 4) Jaké hlavní přínosy vnímáte při používání AI v účetních procesech? **Zvýšení efektivity práce, úspora času, vyšší přesnost dat, aby se účetní více věnovaly analytickým a kontrolním činnostem.**
- 5) Naopak, s jakými riziky či problémy se dle Vás může při zavádění AI v účetnictví potýkat/setkávat? **Závislost na kvalitě vstupních dat a možné chyby v nastavení systémů.**
- 6) Myslíte si, že využívání AI může v budoucnu zásadně změnit roli účetních a jejich požadované dovednosti? Pokud ano, jakým směrem? **Podle mě se naše role posune směrem k analytickým, kontrolním a poradenským činnostem, poroste důraz na digitální gramotnost.**
- 7) Jak se Vaše firma připravuje na integraci nových technologií do účetních procesů (např. školení zaměstnanců apod.)? **Firma se na integraci připravuje prostřednictvím interních školení, případně samostudiá.**
- 8) Jaký postoj podle Vás mají Vaši klienti k využívání AI v účetnictví – vítají tyto inovace či možnosti, nebo naopak, k těmto inovacím či možnostem přistupují spíše s obavami? **Nemáme klienty, kterým zpracováváme účetnictví.**
- 9) Jak si představujete budoucnost účetnictví za 5-10 let v souvislosti se zásadním a rapidním rozvojem AI? **Očekávám výrazně vyšší míru automatizace běžných účetních procesů, účetní budou fungovat spíše jako odborní konzultanti a garanti správnosti dat.**

Příloha F.3. Odpovědi R3 (generálního ředitele účetní firmy) na kladené otázky

- 1) Jak vnímáte aktuální úroveň využití AI v účetnictví, respektive ve Vaší firmě, ale i v rámci celého odvětví?
*Přijde mi, že AI je teprve na začátku. Postupně přecházíme z toho, kdy se AI používá na základní věci, jako je odpovídání na e-maily, na něco se doptat stejně jako používání vyhledávače. Dostáváme se postupně k tomu, kdy AI nám pomáhá třídit vstupní doklady, pomáhá nám vyčítat doklady.
V odvětví to využívají stejně si myslím, ale dojdeme do bodu, kdy to bude účtovat místo účetních a účetní už budou mít jen nějakou supervizi.*
- 2) Které konkrétní procesy v účetnictví podle Vás mají největší potenciál pro automatizaci související s AI?
Určitě sběr dokladů a prvotní zadání faktur do účetního systému. Tyto "přepisovací" pozice, nebo části v procesu účetnictví, postupně vymizí. Alespoň tedy v těch kancelářích, které to s AI začnou myslet vážně.
- 3) Má Vaše firma již zkušenosti s používáním nástroje/nástrojů založených na AI (např. Pro automatické účtování, analýzu dat či detekci chyb)? Jestliže ano, jaké přinesly výsledky?
Máme wflow, které automaticky vytěží doklad a případně dle posledně zadaných zaúčtování doplní správné zaúčtování. Analýzu dat využíváme zřídka u pár klientů, kde pomocí AI vyhodnocujeme data. Zatím jsme s tím na začátku.
- 4) Jaké hlavní přínosy vnímáte při používání AI v účetních procesech?
Rychlost, přesnost (při dobrém nastavení AI).
- 5) Naopak, s jakými riziky či problémy se dle Vás může při zavádění AI v účetnictví potýkat/setkávat?
Určitě s bezpečností dat. Jako účetní máme citlivá data klientů. Musíme tedy dávat pozor, aby se data nezneužily, neztratily, atd.
- 6) Myslíte si, že využívání AI může v budoucnu zásadně změnit roli účetních a jejich požadované dovednosti? Pokud ano, jakým směrem?
Určitě ano, jestli dnes je účetní o tom, že když jí přijde doklad a ona se má v hlavě zamyslet nad 15 věcmi, aby věděla, kam to má zaúčtovat. Tak tohle prostě zvládne AI.
- 7) Jak se Vaše firma připravuje na integraci nových technologií do účetních procesů (např. školení zaměstnanců apod.)?
Snažím se zaměstnance školit, ale spíš sleduji trendy v oboru, navštěvuji konference atd, abych pak mohl předat dál know-how, nastavit nový firemní proces atd.
- 8) Jaký postoj podle Vás mají Vaši klienti k využívání AI v účetnictví – vítají tyto inovace či možnosti, nebo naopak, k těmto inovacím či možnostem přistupují spíše s obavami?
Řekl bych, že spíše s obavami, ale samozřejmě se tam najdou mladé firmy, které to vítají.
- 9) Jak si představujete budoucnost účetnictví za 5-10 let v souvislosti se zásadním a rapidním rozvojem AI?
Těžká otázka. Určitě se to ale bude měnit do budoucna, kdy prostě bude účetní muset být více specializovaná na poradenskou činnost. Protože to, že se dnes vydělávají peníze skrze účtování účetních položek, tak to už v budoucnu nebude.